

ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบ
ของต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอใน
จังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

**IMPACT OF DISCLOSURE ENVIRONMENTAL ACCOUNTING
AFFECTING THE CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY
OF TEXTILE INDUSTRY IN BANGKOK
METROPOLITAN REGION**

ณัฐพัชร์ สร้อยทรัพย์
NUTTAPAT SOISUB

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัย ศรีปทุม
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**IMPACT OF DISCLOSURE ENVIRONMENTAL ACCOUNTING
AFFECTING THE CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY
OF TAXILE INDUSTRY IN BANGKOK
METROPOLITAN REGION**

NUTTAPAT SOISUB

**INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACDEMIC YEAR 2019
COPYRIGGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มี
ต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรม
สิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

THE IMPACT OF DISCLOSURE ENVIRONMENTAL
ACCOUNTING AFFECTING THE CORPORATE
SOCIAL RESPONSIBILITY OF TEXTILE INDUSTRY
IN BANGKOK METROPOLITAN REGION

นักศึกษา

ณัฐพัชร์ สร้อยทรัพย์ รหัส 62500670

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ดร.ชลิต ผลอินทร์หอม

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

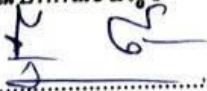

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัด)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

.....กรรมการ
(ดร.ชลิต ผลอินทร์หอม)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
คำสำคัญ	บัญชีสิ่งแวดล้อม/การเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อม/ความรับผิดชอบต่อสังคม/อุตสาหกรรมสิ่งทอ
นักศึกษา	ณัฐพัชร์ สร้อยทรัพย์ รหัสนักศึกษา 62500670
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ดร.ชลิต ผลอินทร์หอม
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ด้านการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ ด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค กลุ่มตัวอย่าง คือ นักบัญชี ผู้บริหารฝ่ายบัญชี หรือผู้บริหารระดับสูง ของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 332 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านการรับรู้ค่าชดเชย ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงราคาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน รวมถึงด้านการรับรู้หนี้สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผลการศึกษาโดยสถิติเชิงอ้างอิงพบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งทางด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสะดวกตา กรุณาอย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ฐิตาภรณ์ สีนจัญญศักดิ์ คณบดี คณะบัญชี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด ประธานสอบ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบ ตลอดจนชี้แนะแนวทาง และ ดร.ชลิต ผลอินทร์หอม อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความทุ่มเทและความตั้งใจของอาจารย์ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนทุกท่านของมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ได้ให้ความรู้แก่ข้าพเจ้าจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิจัยฉบับนี้ได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.ณัฐพรรณ ตันติกุล อาจารย์อนุช วรรณสุทธิ และคุณ โกวิท อุไรพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์พิจารณาตรวจสอบ ประเมิน พร้อมเสนอแนะสำหรับเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศที่ได้ศึกษาค้นคว้า และอ้างอิงเพื่อบำเหน็จการศึกษาครั้งนี้ รวมถึงขอขอบคุณครอบครัว เพื่อร่วมรุ่น และรุ่นพี่ ทุกคนที่ให้กำลังใจเพื่อให้ผู้วิจัยได้ทุ่มเท และมุ่งมั่น จนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จ

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยต่อผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจต่อไป

ณัฐพัชร์ ศรีอยุธย์

สิงหาคม 2563

สารบัญ

บทคัดย่อ	I
กิตติกรรมประกาศ	II
สารบัญ	III
สารบัญตาราง	V
สารบัญภาพ	VII
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4
1.4 สมมุติฐานของการศึกษา.....	4
1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.7 นิยามศัพท์.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม.....	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม.....	17
2.3 ความรู้ทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ.....	23
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3 ระเบียบวิธีการศึกษา	37
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	42
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	45
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ.....	47
4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชี..... สิ่งแวดล้อม.....	50
4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม.....	54
4.5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	59
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	70
5.2 อภิปรายผล.....	74
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	85
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง. เชิงเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย.....	93
ประวัติผู้ศึกษา.....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงสรุปผลการศึกษาตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	33
2 แสดงประชากรกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามจังหวัด.....	37
3 แสดงกลุ่มตัวอย่างกลุ่มศิลปหัตถกรรมที่อยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามจังหวัด.....	39
4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	45
5 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	46
6 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด..	46
7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงานในปัจจุบัน	46
8 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	47
9 แสดงจำนวน และร้อยละขององค์กรธุรกิจ จำแนกรูปแบบธุรกิจ.....	48
10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาดำเนินงาน...	48
11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามทุนจดทะเบียน.....	48
12 แสดงจำนวน และร้อยละขององค์กรธุรกิจ จำแนกตามการได้รับรางวัล/..... ประกาศนียบัตรด้านความรับผิดชอบต่อสังคม.....	49
13 แสดงจำนวน และร้อยละขององค์กรธุรกิจ จำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความ..... รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี.....	49
14 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม โดย..... ภาพรวม.....	50
15 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัด มูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน.....	51
16 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการ..... รับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม.....	52
17 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการ..... รับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการ..... รับรู้ค่าชดเชย.....	54
19 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม.....	55
20 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี..	55
21 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบธุรกิจด้วย.... ความเป็นธรรม.....	56
22 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน.....	57
23 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการดูแลรักษา..... สิ่งแวดล้อม.....	57
24 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อ..... ผู้บริโภค.....	58
25 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผล..... กระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยวิธี... Enter.....	59
26 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผล..... กระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วย..... ความเป็นธรรม โดยวิธี Enter.....	61
27 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผล..... กระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน โดย วิธี Enter.....	63
28 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผล..... กระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยวิธี.. Enter.....	64
29 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผล..... กระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค โดยวิธี Enter.....	66
30 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม..... ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม โดยวิธี Enter.....	67

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ยุคที่มนุษย์มีความต้องการอย่างไม่จำกัดและมีการขยายตัวของเศรษฐกิจทั่วโลก รวมถึงการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในหลายประเทศทั่วโลก ทำให้โลกของเรากำลังประสบกับปัญหาสภาพแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อชุมชนและประเทศชาติเป็นอย่างมาก ทั้งปัญหาทางด้านมลภาวะทางอากาศ ปัญหาด้านคุณภาพน้ำ ปัญหาขยะและมลพิษ ภาวะโลกร้อน (Global Warming) ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ทั่วโลกกำลังเผชิญ และในหลายประเทศทั่วโลกมีความตระหนักถึงการลดผลกระทบที่เกิดกับสิ่งแวดล้อม โดยมีความพยายามในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิตและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ โดยนำฉลากสิ่งแวดล้อมไปใช้เป็นตัวลัทธิเพื่อแสดงว่าสินค้าที่ตนผลิตเป็นสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้สินค้าเพื่อสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง (สุทธิณี พุ่มกา, 2557) ปัจจุบันองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ตระหนักและให้ความสนใจผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นไม่เว้นแม้แต่ในภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอที่นับวันก็ยิ่งค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้เป็นกระบวนการผลิตสิ่งทอที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น การนำนวัตกรรมสิ่งทอสีเขียว (Eco - Innovative Textiles) มาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยความรู้และเทคโนโลยี รวมทั้งมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ในการพัฒนานวัตกรรมสิ่งทอสีเขียวมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ขณะที่ผู้บริโภคให้ความสนใจหรือมีความต้องการมากขึ้นและตลาดสินค้าที่ซื้อสินค้าเหล่านี้ไม่ว่าด้วยราคาที่สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าทั่วไปหรือในราคาที่เท่ากัน โดยตัวอย่างนวัตกรรมสิ่งทอสีเขียว ได้แก่ การนำพรมที่ใช้แล้วมาย่อยและพัฒนาเป็นแผ่นรองพื้น (Underlay) ที่เก็บเสียงได้ การนำเส้นใยในลอนจากพรมที่ใช้แล้วมาใช้เป็นวัสดุเสริมแรงในคอนกรีต ซึ่งสามารถลดปัญหาการจัดการขยะทางอ้อมได้ การทำผ้าปิดจมูกที่ใช้เส้นใยที่ย่อยสลายได้และใช้เทคโนโลยีอิเล็กโตรสปิน (Electrospinning) ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาสิ่งทอเทคนิคที่ต้องการความแข็งแรงสูง โดยเลือกใช้เส้นใยธรรมชาติ เช่น ป่าน ปอ กัญชง เป็นต้น (กรมควบคุมมลพิษ, 2558)

ปัจจุบันตลาดสิ่งทอที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยังคงค่อนข้างแคบ แต่จากภาวะโลกร้อนที่นับวันจะเป็นปัญหาของโลกมากขึ้นเรื่อย ๆ และการที่มนุษย์หันมาสนใจใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมากขึ้นกว่าการใช้สารเคมีที่มีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตในระยะยาว ทำให้พอจะมองเห็นได้ว่าอนาคตของผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมน่าจะสดใสและยืนยาวกว่าผลิตภัณฑ์ที่เต็มไปด้วยสารเคมีที่เพิ่มภาวะโลกร้อน และทำลายสิ่งแวดล้อม รวมถึงทำให้ผู้ประกอบการตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและไม่ก่อผลกระทบต่อชุมชน จึงทำให้ผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมมีความสนใจเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียวมากยิ่งขึ้น (สมจินต์ พิสิฏ, 2560) การให้ความสำคัญกับปัญหาสภาพแวดล้อมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอทำให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกลายเป็นสินค้าที่มีความต้องการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และนวัตกรรมสิ่งทอที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมกลายเป็นอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่กำลังได้รับความสนใจและมีผลต่อการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากความต้องการผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบันส่งผลให้อุตสาหกรรมสิ่งทอใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติมาแปรรูป รวมถึงเส้นใยธรรมชาติและสีธรรมชาติ มาทำเป็นเสื้อผ้าเครื่องประดับตกแต่ง และของใช้ต่าง ๆ ซึ่งจากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ทำให้มีศักยภาพสูงในการพัฒนาเส้นใยธรรมชาติและสีธรรมชาติมาใช้ประโยชน์เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศนั้นสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ และเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง (สุขอังคณา แดลงกัณฑ์, 2560)

การจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounting) เป็นการนำแนวคิดในการรักษาสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมาประยุกต์เข้ากับหลักการบัญชีที่สามารถช่วยป้องกันและลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในสังคม โดยแสดงให้เห็นถึง บทบาทความรับผิดชอบของธุรกิจที่ควรมีต่อสิ่งแวดล้อมในการเปิดเผยข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กรธุรกิจได้รับรู้ และสามารถตอบสนองในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม และช่วย กระตุ้นให้องค์กรธุรกิจคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (อิสริย์ โชวีวิวัฒนา, 2560) การบัญชีสิ่งแวดล้อมจึงเป็นวิวัฒนาการการบัญชีแขนงหนึ่งที่นักการบัญชีสมัยใหม่ได้พัฒนาขึ้น โดยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อธุรกิจเป็นแนวคิดใหม่ที่นำเอาแนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาประยุกต์กับหลักการบัญชี เพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในสังคม โดยแสดงให้เห็นถึงบทบาทความรับผิดชอบของธุรกิจที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในการเปิดเผยข้อมูล การนำเสนอรายงานและมาตรฐานในการบัญชีข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กรธุรกิจได้รับรู้และสามารถที่จะตอบสนองในด้านต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม และช่วย กระตุ้นให้องค์กรธุรกิจคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (พิสุทธิ เพ็ชรมนกุล, 2562) ทั้งนี้ การที่ผู้บริหารธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชี

สิ่งแวดล้อม และยอมรับว่าผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุนไม่ใช่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเพียงกลุ่มเดียวในกิจการ แต่ยังรวมถึงกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เช่น ลูกค้า หน่วยงานกำกับดูแลของรัฐ และสาธารณชนทั่วไป หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ทราบ ดังนั้น ตัวเลขกำไรและส่วนประกอบของกำไรจึงไม่ใช่จุดมุ่งเน้นของการรายงานทางการเงินเพียงเท่านั้น การบัญชีตามความรับผิดชอบต่อสังคมจึงเข้ามามีบทบาทในการรายงานและนำเสนอข้อมูล เช่น การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน การบัญชีสิ่งแวดล้อม และงบมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น การเพิ่มมาตรการในการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงการลด การป้องกัน และบรรเทาผลกระทบ (ศิลปิน ศรีจันเพชร, 2560) จึงเป็นเหตุให้ธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอต้องทำการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่อสาธารณชน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ธุรกิจคำนึงถึงการใส่ใจดูแลรักษา และรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม ทำให้ธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอต้องมีการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ลงทุน เจ้าหนี้ รวมถึงผู้มีส่วนได้เสีย เพราะอาจกระทบต่อต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจมีผลต่อผลตอบแทนของการลงทุนในธุรกิจโดยการเปิดเผยข้อมูลที่มีความครบถ้วนในทุก ๆ ด้านนับเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับกลุ่มธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและต่อยอดไปสู่การเป็นองค์กรที่มีความยั่งยืนต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอให้มีความน่าเชื่อถือ ช่วยทำให้รายได้เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปลดหย่อนภาษี บรรเทาผลกระทบจากมลภาวะต่าง ๆ เป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมและได้เปรียบทางการค้า

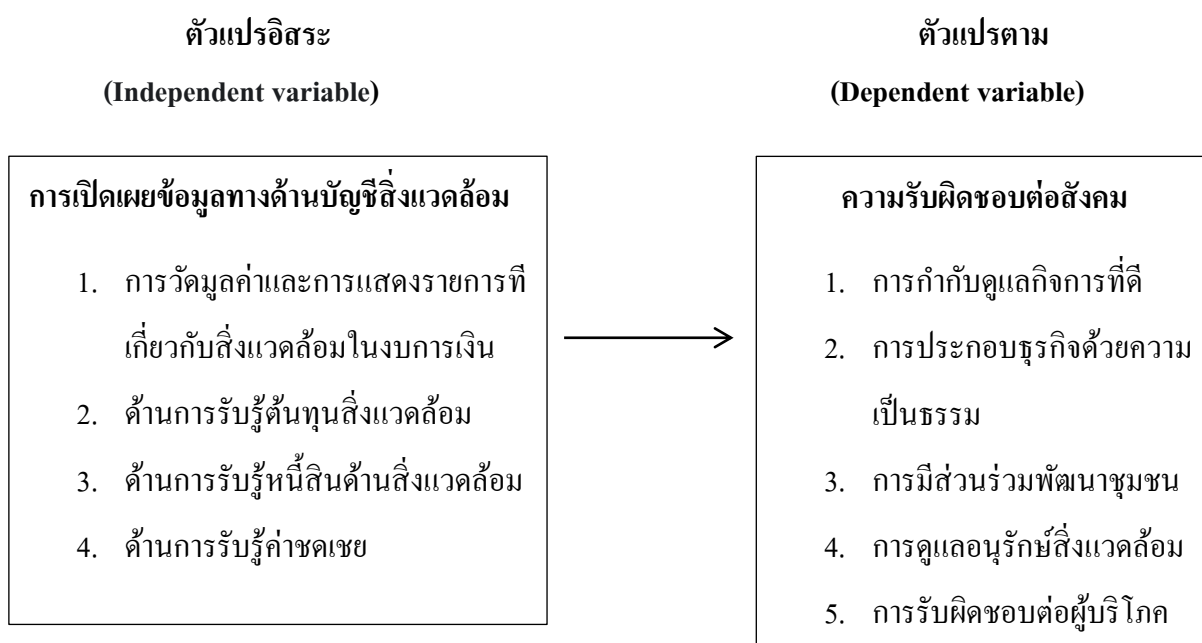
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน
4. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

5. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ และความรับผิดชอบต่อสังคมกำหนดให้เป็นตัวแปรตาม จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

1.4 สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวคิดในการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

สมมติฐานที่ 2 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม

สมมติฐานที่ 3 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน

สมมติฐานที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

1.5 ขอบเขตการศึกษา

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีด้านสิ่งแวดล้อม โดยทำการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีด้านสิ่งแวดล้อม จากตำรา เอกสารวิชาการ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้บริหารฝ่ายบัญชี ผู้บริการระดับสูงของธุรกิจหรือนักบัญชี ในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปทุมธานี) จำนวน 1,947 แห่ง ผู้ที่เป็นตัวแทนในแบบสอบถาม เช่น นักบัญชี ผู้บริหารฝ่ายบัญชี ผู้บริหารระดับสูง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2562 สืบค้น ณ วันที่ 21 มีนาคม 2563)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชี ผู้บริหารฝ่ายบัญชี ผู้บริการระดับสูงของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล (จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปทุมธานี) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณตามวิธีของ Taro Yamane (1967) ซึ่งคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 332 คน

1.5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน 2) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม 3) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และ 4) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำกับดูแลกิจการที่ดี 2) การประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม 3) การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน 4) การดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ 5) การรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ด้านวิชาการ

1. เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาและประยุกต์ใช้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันกับอุตสาหกรรมอื่น

1.6.2 ด้านการนำไปปฏิบัติการ

1. ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยความสัมพันธ์ของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอมาประเมินประสิทธิผลในความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น

2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกระตุ้นให้องค์กรต่าง ๆ หรือผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมและใส่ใจในการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

1.7 นิยามศัพท์

บัญชีสิ่งแวดล้อม หมายถึง การบัญชีที่ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบและการตอบสนองขององค์การธุรกิจที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

การเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม หมายถึง กระบวนการเปิดเผยด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมที่ ประกอบด้วย การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก

การวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน หมายถึง องค์กรที่ให้ความสำคัญในการสร้างข้อมูลและการจัดทำบัญชีรายงานด้านสิ่งแวดล้อมส่งเสริมให้การเปิดเผยข้อมูล และรายงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อสาธารณชน สนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมและประมาณการรายได้และค่าใช้จ่ายที่อาจจะเกิดขึ้น มุ่งเน้นในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างชัดเจนให้ความสำคัญต่อรายการและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นองค์ประกอบของงบการเงิน สนับสนุนในการพิจารณาแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีเพื่อนำมาปฏิบัติรายการและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ให้ความสำคัญต่อการวัดมูลค่าภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างน่าเชื่อถือและเพียงพอ

การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม หมายถึง องค์กรที่ให้ความสำคัญในการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย ที่เกี่ยวข้องกับรายการสิ่งแวดล้อม มีการปรับปรุงกระบวนการผลิตที่ช่วยแก้ปัญหามลภาวะและเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตและส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน

การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง องค์กรที่ส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ภาระผูกพันเป็นหนี้สินเมื่อภาระผูกพันก่อให้เกิดต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้มีนโยบาย ในการเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน

การรับรู้ค่าชดเชย หมายถึง องค์กรที่ให้ความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินและค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่าง เหมาะสมและเพียงพอและสนับสนุนให้มีการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการรับรู้ค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน

ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การดำเนินกิจการภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี โดยรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุด คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน

การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง การจัดให้มีระบบบริหารจัดการอย่างรู้หน้าที่และ มีความรับผิดชอบในการจัดการอย่างโปร่งใสเท่าเทียมเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถเพิ่มคุณค่าและมูลค่าพร้อมรับการตรวจสอบได้ การกำกับดูแลกิจการที่ดีตามคำจำกัดความขององค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ10 กล่าวไว้ว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ คณะผู้บริหารของบริษัท คณะกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกราย โดยการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นโครงสร้างที่ช่วยให้งานสามารถกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจ รวมถึงวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนในการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายดังกล่าว อีกทั้งยังครอบคลุมวิธีติดตามวัดผลการดำเนินงานอันเป็นประโยชน์ต่อกิจการ ผู้ถือหุ้น

และผู้มีส่วนได้เสียให้ได้ รับความเป็นธรรมเท่าเทียมกัน พร้อมด้วยการมีจรรยาบรรณในการประกอบกิจการ การให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมและผลประโยชน์ของสังคมในชุมชนที่กิจการนั้น ๆ ดำเนินการอยู่

การประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม หมายถึง เป็นการปฏิบัติอย่างมี จริยธรรมของกิจการหนึ่งต่อกิจการอื่น และสัมพันธ์ภาพระหว่างกิจการที่รวมถึงบุคคลแต่ละบุคคลกับหน่วยงานของรัฐและกิจการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ถือหุ้น คู่ค้า คู่สัญญาจ้าง ลูกค้า คู่แข่ง และสมาคมวิชาชีพ ซึ่งกิจการเป็นสมาชิกอยู่ ซึ่งนอกจากการปฏิบัติต่อกิจการอื่นอย่างเป็นธรรมแล้วยังต้องแสดงภาวะผู้นำด้วยการส่งเสริมให้ทุกกิจการที่เกี่ยวข้อง มีการปฏิบัติต่อกิจการอื่น ๆ อย่างเป็นธรรมตามไปด้วย โดยหลักจริยธรรมธุรกิจ ธุรกิจที่เป็นธรรมต้องเกิดจากการที่คู่ค้าเข้าร่วมเกี่ยวข้องในธุรกรรมอย่างเสรี โดยปราศจากการถูกบีบบังคับ และทั้งสองฝ่ายต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการทำธุรกรรมนั้น ดังนั้นหากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดปกปิดบิดเบือนข้อมูลหรือคุกคามอีกฝ่ายหนึ่งด้วยวิธีการใด ๆ ย่อมไม่อาจเรียกได้ว่าธุรกรรมนั้นดำเนินไปด้วยความเป็นธรรม

การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน หมายถึง การร่วมมือและมีส่วนร่วมระหว่างกิจการกับชุมชนและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานประกอบการหรือจากการดำเนินกิจกรรมของกิจการ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งตลอดจนฟื้นฟูสังคม วัฒนธรรม ชุมชนชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ทั้งที่เป็นชุมชนและสังคมที่ตั้งอยู่ติดกันหรือใกล้เคียงสถานประกอบการเสมือนเป็นชุมชนเดียวกัน รวมถึงชุมชนและสังคมที่ตั้งอยู่ห่างไกลออกไป

การดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง ความตระหนักว่า การประกอบกิจการได้ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับมากและน้อยในเรื่องใดหรือในส่วนใหญ่บ้างและยอมรับว่าจะต้องปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งพัฒนากระบวนการประกอบกิจการให้สามารถลดผลกระทบจนถึงปราศจากผลกระทบ พร้อมกับปกป้องและบูรณะฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้กลับคืนมาได้ดังเดิมในที่สุด เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างความยั่งยืนให้กับกิจการเอง รวมทั้งสังคม ชุมชน เศรษฐกิจ ประเทศชาติและประชาชนโดยรวม

การรับผิดชอบต่อผู้บริโภค หมายถึง ความรับผิดชอบต่อคุณภาพและคุณสมบัติรวมถึงข้อมูลของสินค้าและบริการ ตลอดจนวิธีการในการนำเสนอและการใช้สินค้าและบริการนั้น ๆ ว่า จะต้องเป็น ประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัย มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สังคม ชุมชนชาติและสิ่งแวดล้อม มีการกระทำการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้บริโภคในลักษณะที่เป็นการละเมิดหรือทำให้เสียสิทธิของผู้บริโภคอันเป็นการเสื่อมเสียจรรยาบรรณในการประกอบกิจการที่ดี

กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ หมายถึง อุตสาหกรรมที่มีผลผลิตอยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์ประเภทเสื้อผ้า หรือที่คล้ายคลึงกันเป็นหลัก มีกระบวนการผลิตที่ต่อเนื่องครบวงจรตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ คือ อุตสาหกรรมผลิตเส้นใย อุตสาหกรรมกลางน้ำ คือ อุตสาหกรรมผลิตเส้นด้าย อุตสาหกรรมถัก ทอผ้า และอุตสาหกรรมปลายน้ำ คือ อุตสาหกรรมฟอกย้อม อุตสาหกรรมตัดเย็บ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งในบทนี้ผู้ศึกษาได้แบ่งเนื้อหาเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นการค้นคว้ารวบรวมแนวคิดทฤษฎี และส่วนที่สองเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม
- 2.3 ความรู้ทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- 2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม

2.1.1 ประวัติความเป็นมาการบัญชีสิ่งแวดล้อม

รศญา สุภรณ์ (2543) กล่าวว่า การบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ได้รับความนิยมในประเทศยุโรปและอเมริกาตั้งแต่ปี พ.ศ.2523 โดยเริ่มตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมว่าเป็นปัญหาที่ใหญ่และยากสำหรับการแก้ไข อีกทั้งยังมีเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดมลภาวะพิษ จึงได้มีการออกกฎหมายบังคับและลงโทษกิจการที่ปล่อยของเสียและมลภาวะสู่สังคม โดยใช้นโยบายว่า ผู้ใดก่อมลภาวะผู้นั้นต้องชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้น (The Polluter Pays Principle)

ปี ค.ศ.1993 สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของประเทศอังกฤษ (Chartered Association of Certified Accountants : CACA) ได้มอบทุนวิจัยให้ Rob Gray ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยทางบัญชีเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Center for Social and Environmental Accounting Research : CSEAR) แห่งมหาวิทยาลัยดันดี (University of Dundee) และคณะผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานสอบบัญชี KPMG Peat Marwick National Environmental Unit สาขาประเทศอังกฤษ ให้ทำการศึกษาหา

แนวทางที่จะพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม Gray และคณะทำงานได้สรุปผลการวิจัย The Greening of Accountancy (Part I) และ Accounting for the Environment (The Greening of Accountancy, Part II) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม Rob Gray ถือได้ว่าเป็นผู้บุกเบิกการบัญชีสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

ประเทศแถบเอเชียและประเทศไทย เริ่มให้ความสนใจต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ.2535 แต่ยังไม่แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับในวงกว้างมากนัก อาจเนื่องมาจากยังเป็นการความรู้ใหม่และไม่มีผู้รู้หรือตำราประกอบมากนัก รวมถึงยังไม่มีผู้ศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการลงทุนเรื่องสิ่งแวดล้อมอาจไม่ได้รับผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรมชัดเจนเท่าการลงทุนในส่วนอื่น เช่น การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ การโฆษณา การบริหารงานต้นทุน เป็นต้น และกฎหมายที่ใช้บังคับในเรื่องดังกล่าวยังไม่ีมีมากนัก รวมถึงเศรษฐกิจในภาคพื้นเอเชียประสบปัญหาวิกฤตการณ์เช่นปัจจุบัน และถดถอยลง ความสนใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมของกิจการจึงลดลง คาดว่าจะลดลงเป็นอย่างมากสำหรับในภาคการเงินและการบัญชี นักบัญชีควรเข้าไปมีบทบาทในการกระตุ้นให้ธุรกิจมีความสนใจในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อทั้งกิจการและสาธารณชน ปลายปี พ.ศ.2523 องค์การสหประชาชาติได้ตั้งคณะทำงานในการกำหนดมาตรฐานสากลเกี่ยวกับการบัญชีและรายงาน (The Intergovernmental Working Group of Experts Standards of Accounting and Reporting : ISAR) ได้ให้ความสนใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีสิ่งแวดล้อมและได้ดำเนินการศึกษาวิจัยทั้งในระดับชาติและในระดับกิจการอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เพื่อระบุแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อลดความแตกต่างในแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ประเทศสมาชิกควรพิจารณาสถานะของประเทศ ในการกำหนดมาตรฐานและการปฏิบัติให้สอดคล้องกับประเทศสมาชิกอื่น โดย ISAR ได้ออกเป็นรายงานแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (UNCTAD-ISAR Report – Environmental Financial Accounting) และได้มีการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติทางบัญชีสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องตลอดมาเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันในระดับสากล

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม

สุพัตรา เงินทอง (2552) กล่าวว่า การบัญชีหนี้สินสิ่งแวดล้อมเป็นการประเมินถึง ภาระผูกพันที่ก่อให้เกิดต้นทุนสำหรับสิ่งแวดล้อมทั้งภาระผูกพันที่เกิดขึ้นแล้วและมีผลมาจากงวดบัญชีก่อน ภาระผูกพันในงวดบัญชีปัจจุบันและภาระผูกพันที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีหลักเกณฑ์ในการรับรู้และวิธีการวัดมูลค่าที่เหมาะสมมาปฏิบัติใช้กับรายการหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ควรรับรู้เมื่อมีภาระผูกพันเกิดขึ้นในองค์กร ทั้งภาระผูกพันที่เกิดขึ้นในปีปัจจุบัน ถือเป็น หนี้สินและภาระผูกพันในอนาคต ถือเป็นหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น โดยบันทึกบัญชีแยกจากกัน อย่างชัดเจน ซึ่งภาระผูกพันที่เกิดขึ้นในองค์กร สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ ภาระ

ผูกพันทางกฎหมาย ภาระผูกพันที่กิจการกำหนดขึ้น และภาระผูกพันทางจริยธรรม หนี้สินที่เกิดขึ้น ทั้ง 3 ประเภทอาจมีความไม่สม่ำเสมอในแต่ละประเภทองค์กรหรือแม้แต่ในธุรกิจเดียวกัน ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมไทยยังไม่เป็นเรื่องใหม่และไม่มียกเว้นโทษที่ชัดเจน

อรวรรณ กิจปราชญ์ (2558) กล่าวว่า องค์กรอาจได้รับค่าชดเชยจากบุคคลที่สาม บริษัท ประกันภัย องค์กรไม่ควรหักกลบค่าชดเชยที่คาดว่าจะได้รับจากบุคคลที่สามกับหนี้สินด้าน สิ่งแวดล้อม แต่ควรรับรู้เป็นรายการสินทรัพย์แยกต่างหาก เว้นแต่องค์กรจะมีสิทธิตามกฎหมายให้นำมาหักกลบ กันได้ หากองค์กรแสดงจำนวนที่หักกลบเนื่องจากสิทธิตามกฎหมายขององค์กรควร เปิดเผยจำนวนเงินรวม ของหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมและค่าชดเชยด้วย โดยปกติองค์กรจะรับรู้หนี้สิน ด้านสิ่งแวดล้อม ตามความรับผิดชอบเบื้องต้นทั้งหมดแต่ถ้าบุคคลที่สามไม่จ่ายชดเชยให้องค์กรไม่ว่า ด้วยเหตุผลใด ๆ องค์กรต้องบันทึกหนี้สินเต็มทั้งจำนวนยกเว้นกรณีที่องค์กร ไม่ต้องรับผิดชอบ ส่วน ของบุคคลที่สาม

พิเชษฐ์ โสภางษ์ (2545) แนวทางการปฏิบัติของคณะทำงาน กำหนดมาตรฐานสากล เกี่ยวกับการบัญชีและรายงาน ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม กิจการอาจ เปิดเผย ข้อมูลเพิ่มเติมเป็นการอธิบายรายการที่มีอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินฐานะการเงินหรืองบกำไรขาดทุนหรือเปิดเผย ในหมายเหตุประกอบงบการเงินหรือเปิดเผยไว้ในรายงานแยกต่างหากจาก งบการเงิน

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน

สุภัทธรศ ทวีจันทร์ (2556) กล่าวว่า การบัญชีสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในการบัญชีที่ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมเป็นวิวัฒนาการทางการบัญชีแขนงหนึ่งที่ นักบัญชีสมัยใหม่ได้พัฒนาขึ้นมา เดิมการบัญชีทำหน้าที่แค่จดบันทึกรวบรวม สรุป รายงานและ เปิดเผยข้อมูลเชิงเศรษฐกิจในรูปของหน่วยงานตราเป็นหลัก แต่ไม่ได้สะท้อนมูลค่าที่แท้จริงของ การดำเนินธุรกิจเชิงคุณภาพ (Guthrie and Boedker, 2006) นักบัญชีสมัยใหม่ จึงพยายามเข้ามา มีบทบาทในการกำหนดแบบสร้างรูปแบบวิธีการทางปีที่สะท้อนถึงตระหนักเกี่ยวกับปัญหา สิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อองค์กร ด้วยการคนหามาตรการที่ก่อให้เกิดการปรับตัวโครงสร้าง รายงานทางการเงินแบบเดิมเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านลบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม โดยการรายงาน กิจกรรมทั้งหมดและหน้าที่ตามความรับผิดชอบภายใต้การผสมผสานความสำเร็จของสังคมและ สิ่งแวดล้อมของธุรกิจให้ผลทางการเงินและดำเนินงานเป็นหน่วยเดียวกัน (Elkington, 1997) โดย ระบุรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจากระบบบัญชีแบบเดิมออกมาให้ได้เพื่อ นำเสนอข่าวสารข้อมูลเพิ่มเติมที่แสดงถึงการตอบสนองต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในรูปแบบของ การเปิดเผยโดนแยกรายงานด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจเปิดเผยรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งในรายงานทางการเงินหรือเปิดเผยโดยแยกรายงานด้านสิ่งแวดล้อม

กานดา แตะกระโทน (2548) กล่าวว่า การเปิดเผยข้อมูลเป็นกระบวนการของรายงานหรือการนำเสนอข้อมูลที่แสดงถึงผลกระทบทางการเงิน โดยการจัดประเภทของรายงานและเหตุการณ์ทางการบัญชีตามลักษณะเชิงเศรษฐกิจ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับข้อมูลที่มีคุณภาพครบถ้วน เชื่อถือได้และเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ ผู้ใช้สามารถนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของตน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับองค์กรอื่นหรือองค์กรเดียวกันแต่ต่างรอบบัญชีกัน งบการเงินจึงเป็นเครื่องสะท้อนถึงผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหารหรือความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร ในการบริหารทรัพยากรขององค์กรในรูปแบบของรายงานทางการเงินที่เรียกว่า งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และ ศิลปะพร ศรีจันเพชร (2549) กล่าวว่า การเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงิน หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ในรายงานทางการเงินที่องค์กรต้องเปิดเผยพร้อมกับงบการเงินเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้ใช้ในการตัดสินใจซึ่งจะไม่เข้าใจผิดและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง การเปิดเผยข้อมูลมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจในข้อมูลที่นำเสนอและช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินมีลักษณะเชิงคุณภาพ ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ ความเชื่อถือได้และการเปรียบเทียบกันได้ องค์กรจึงควรเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นซึ่งจะเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิดและเป็นการให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามควรและเพียงพอสาเหตุที่ทำให้องค์กร ต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่ ความซับซ้อนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ความต้องการข้อมูลที่รวมเร็วทันเวลา และการบัญชีเป็นเครื่องมือในการควบคุมและกำกับดูแล

2.1.4 การรายงานการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

พิเชษฐ์ โสภางษ์ (2545) กล่าวว่า การรายงานการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมองค์กรสหประชาชาติ (The United Nations) ได้ออกข้อเสนอแนะสำหรับการรายงานการเงินที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไว้ดังนี้

รายงานของคณะกรรมการบริษัทควรมีข้อมูลเกี่ยวกับ

1. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกิจการและอุตสาหกรรม
2. นโยบายสิ่งแวดล้อมที่ถือปฏิบัติ
3. การปล่อยของเสียสู่สิ่งแวดล้อมและการดำเนินการ
4. การสนองตอบข้อกำหนดของรัฐบาล
5. ปัญหาสำคัญต่าง ๆ ทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกิจการ
6. ผลกระทบด้านมาตรฐานการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการลงทุนและกำไรของกิจการ
7. ต้นทุนที่มีสาระสำคัญที่ถือเป็นรายจ่ายฝ่ายรายได้ในงวดปัจจุบัน
8. ต้นทุนที่มีสาระสำคัญที่ถือเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนในงวดปัจจุบัน

หมายเหตุประกอบงบการเงินควรเปิดเผยเรื่องต่อไปนี้

1. นโยบายบัญชีสำหรับการบันทึกหนี้สิน ประมาณการหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมและการเปิดเผยเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
2. จำนวนหนี้สินและประมาณการหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมที่กันระหว่างงวด
3. จำนวนเงินของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
4. ผลกระทบด้านภาษีอากร
5. จำนวนเงินที่ได้รับอุดหนุนจากรัฐบาลในงวดนั้น

คณะทำงานกำหนดมาตรฐานสากลเกี่ยวกับการบัญชีและรายงาน (The Intergovernmental Working Group of Experts Standards of Accounting and Reporting : ISAR) ได้ให้แนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนสิ่งแวดล้อมว่ากิจการอาจเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งเป็นการอธิบายรายการที่มีอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินหรืองบกำไรขาดทุนหรือเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินหรือเปิดเผยไว้ในรายงานแยกต่างหากจากงบการเงิน เช่น ต้นทุนสิ่งแวดล้อม และหนี้สินสิ่งแวดล้อมไว้ ดังนี้

ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1. ประเภทของรายการที่เป็นต้นทุนสิ่งแวดล้อม
2. รายการที่รวมอยู่ในต้นทุนสิ่งแวดล้อม
3. จำนวนต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่บันทึกเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ในระหว่างงวด
4. เปิดเผยต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นผลมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการชดเชยผลเสียหายที่มีสาเหตุจากมลพิษทางสิ่งแวดล้อมให้แก่บุคคลที่สาม เป็นรายการแยกต่างหาก

หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1. เปิดเผยหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อมเป็นรายการแยกต่างหากในงบแสดงฐานะการเงินหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
2. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการวัดค่าของหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
3. คำอธิบายเกี่ยวกับประเภทของหนี้สินระยะเวลาและเงื่อนไขของการชำระหนี้

นอกจากให้แนวทางในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแล้ว ISAR ยังให้ในแนวทางปฏิบัติทั้งในเรื่องของการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม การรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม การรับรู้ค่าชดเชยที่คาดว่าจะได้รับจากบุคคลที่สาม การวัดมูลค่าหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ไว้ดังนี้

การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมและหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมจะเกี่ยวข้องกับคำนิยามของสินทรัพย์และหนี้สินตามแม่บทการบัญชี กล่าวคือรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจะบันทึกและรับรู้เป็นองค์ประกอบของงบการเงิน ได้ก็ต่อเมื่อรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีดังกล่าวเป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบของงบการเงินและเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ

ISAR ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติว่ากิจการควรรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นสินทรัพย์หากรายการทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเป็นไปตามคำนิยามของสินทรัพย์ ซึ่งองค์ประกอบหนึ่งของงบการเงินและรายการนั้นเข้าเกณฑ์ของการรับรู้รายการตามแม่บทการบัญชีสำหรับสินทรัพย์ตามแม่บทการบัญชี หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจนั้นในอนาคต นอกจากรายการดังกล่าวจะเป็นไปตามนิยามของสินทรัพย์แล้ว กิจการต้องพิจารณาต่อไปว่ารายการนั้นเข้าเกณฑ์การรับรู้หรือไม่ แม่บทการบัญชีกำหนดว่ารายการที่เป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบของงบการเงินให้รับรู้เมื่อเข้าเงื่อนไขทุกข้อ ดังต่อไปนี้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของรายการดังกล่าวจะเข้าหรือออกจากกิจการ

2. รายการดังกล่าวมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

ในทางปฏิบัติกำหนดให้กิจการจะต้องรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมในรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดขึ้นทันทีหากต้นทุนสำหรับสิ่งแวดล้อมดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่จะรับรู้เป็นสินทรัพย์ได้ กิจการจะต้องรับรู้เป็นต้นทุนของสินทรัพย์และตัดจำหน่ายตามที่เห็นควร

2.1.5 การวัดมูลค่าและการแสดงรายการด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน

การวัดมูลค่าและการแสดงรายการด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน หมายถึง การบันทึกและรับรู้รายการด้าน สิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบ ของงบการเงิน เมื่อรายการดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ทางการบัญชี ที่เป็นไปตาม คำนิยามขององค์ประกอบของงบการเงิน และเข้าหลักเกณฑ์ของการรับรู้รายการได้

2.1.6 การรับรู้ต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม

อรรพรรณ กิจปราชญ์ (2558) กล่าวว่า คณะทำงานได้กำหนดมาตรฐานของการบัญชีและการรายงาน ได้แนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมว่ากิจการอาจเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการอธิบายรายการที่มีอยู่ในงบแสดงฐานะทางการเงินหรืองบกำไรขาดทุนหรือในหมายเหตุประกอบการเงิน

พจนานุกรม (2548) กล่าวว่า สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เกิดจากการไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเศรษฐกิจ ทำให้ควรศึกษาและทำความเข้าใจในหลักการและแนวทางในการปฏิบัติในการจำแนกต้นทุนสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร

อภิญา วิเศษสิงห์ (2558) ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม คือ องค์กรควรรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น หรือควรบันทึกเป็นรายจ่ายของฝ่ายทุน และทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละงวดตามความเหมาะสม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้วยมาตรฐานกลเกี่ยวกับการบัญชีและการรายงานได้กำหนดแนวทางปฏิบัติว่าองค์กรควรรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นสินทรัพย์ หากรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเป็นไปตามนิยามของสินทรัพย์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของงบการเงิน และรายการนั้นเข้าเกณฑ์ การรับรู้ รายการตามแม่บทการบัญชี เช่น องค์กรจ่ายค่าปรับปรุงโรงงานเป็นจำนวนเงิน 5 ล้านบาท ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมในการพิจารณาวิธีปฏิบัติทางบัญชี นักบัญชีต้องพิจารณาว่ารายการดังกล่าวเป็นไปตามคำนิยามของสินทรัพย์หรือไม่ สินทรัพย์ตามแม่บทการบัญชี หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมขององค์กรทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งองค์กรคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการปรับปรุงโรงงาน 5 ล้านบาทอาจได้แก่ความสามารถในการลดกระแสเงินสดจ่าย

2.1.7 การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม

ทัศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล (2552) กล่าวว่า ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีสำหรับการบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นการเฉพาะ ดังนั้นแนวทางปฏิบัติในการนำเสนอข้อมูลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจึงอิงกับความต้องการข้อมูลของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนักบัญชียังคงต้องพิจารณาถึงแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปฏิบัติกับรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีดังกล่าว ในการรับรู้การวัดมูลค่าการแสดงรายการและเปิดเผยข้อมูลสำหรับการบัญชีสิ่งแวดล้อมจะเกี่ยวกับนิยามของสินทรัพย์และหนี้สินตามแม่บทการบัญชี กล่าวคือรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจะบันทึกและรับรู้เป็นองค์ประกอบของงบการเงินได้ก็ต่อเมื่อรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีดังกล่าวเป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบของงบการเงินและเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ องค์กรสหประชาชาติได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาและเสนอแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีและการรายงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมคณะทำงานดังกล่าวเรียกว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญว่าด้วยมาตรฐานสากลเกี่ยวกับการบัญชีและการรายงาน ซึ่งได้ให้แนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยครอบคลุมถึงการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม การรับรู้ค่าชดเชย ที่คาดว่าจะได้รับจากบุคคลอื่นการวัดมูลค่าหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) กล่าวว่า หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการที่เกิดจากเหตุการณ์ในอดีตโดยการชำระหนี้คาดว่าจะส่งผลให้เกิดกระแสไหลออกของทรัพยากร ซึ่งเป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจของกิจการ ดังนั้นกิจการควรรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของทรัพยากรจะออกจากกิจการ เพื่อชำระภาระผูกพันในปัจจุบันและเมื่อมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ ภาระผูกพันดังกล่าวอาจเป็นภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันที่ฝ่ายบริหารให้สัญญาหรือภาระผูกพันจากการอนุमान

ภาระผูกพันตามกฎหมาย หมายถึง ภาระผูกพันที่มีพื้นฐานมาจากกฎหมายกฎระเบียบหรือข้อตกลง การกำหนดภาระผูกพันสามารถสร้างขึ้นได้จากข้อเท็จจริงในสถานการณ์ที่จะจงหรือเกิดจากข้อพิจารณาด้านจรรยาบรรณหรือจริยธรรมที่กิจการไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในบางสถานการณ์กิจการไม่สามารถประมาณการจำนวนหนี้สินสิ่งแวดล้อมได้กิจการควรเปิดเผยข้อเท็จจริงที่ว่าหนี้สินสิ่งแวดล้อมได้เกิดขึ้น รวมทั้งเหตุผลที่ไม่สามารถประมาณการจำนวนหนี้สินได้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

หากมีต้นทุนการรื้อถอนระยะยาว (Long-Term Decommissioning Costs) จำนวนมากก็ควรเลือกกระจายต้นทุนดังกล่าวไปตามอายุของกิจการที่เกี่ยวข้อง ส่วนต้นทุนที่เกี่ยวกับการปรับสภาพหรือปิดสถานที่ซึ่งอยู่ภายใต้ภาระผูกพันของกิจการควรรับรู้เป็นหนี้สินสิ่งแวดล้อม เมื่อระบุได้ว่ามีความจำเป็นต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินการแก้ไขเกี่ยวกับการปรับสภาพหรือปิดสถานที่เนื่องจากภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับการปรับสภาพสถานที่ในอนาคตหรือปิดสถานที่ขณะที่ความเสียหายได้เกิดขึ้น หนี้สินสิ่งแวดล้อมจะต้องรับรู้ทันทีโดยไม่ต้องรอให้กิจกรรมนั้นสิ้นสุดลงแต่กิจการอาจเลือกรับรู้ต้นทุนการรื้อถอน (Long-Term Decommissioning Costs) โดยการกระจายไปตามอายุของกิจการที่เกี่ยวข้องได้

สุพัตรา เงินทอง (2552) กล่าวว่า การบัญชีหนี้สินสิ่งแวดล้อมเป็นการประเมินถึงภาระผูกพันที่ก่อให้เกิดต้นทุนสำหรับสิ่งแวดล้อมทั้งภาระผูกพันที่เกิดขึ้นแล้ว และมีผลมาจากงวดบัญชีก่อนภาระผูกพันในงวดบัญชีปัจจุบันและภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีหลักเกณฑ์ในการรับรู้ และวิธีการวัดมูลค่าที่เหมาะสมมาปฏิบัติใช้กับรายการหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมควรรับรู้เมื่อมีภาระผูกพันเกิดขึ้นในองค์กร โดยบันทึกการรับรู้แยกจากกันอย่างชัดเจน

2.1.8 การรับรู้ค่าชดเชย

สว่างจิต แซ่ผ่าน (2557) กล่าวว่า ไม่ควรนำค่าชดเชยที่คาดว่าจะได้รับจากบุคคลที่สามารถแสดงหักกลบลบหนี้กับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ควรรับรู้เป็นรายการสินทรัพย์แยกต่างหาก ยกเว้นมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำมาหักกลบลบหนี้กับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมได้ หากได้รับสิทธิตามกฎหมายดังกล่าวแล้วควรเปิดเผยจำนวนทั้งค่าชดเชยและหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมทั้งหมดด้วย และ

กิจการต้องบันทึกเป็นต้นทุนเต็มจำนวนในกรณีที่บุคคลที่สามไม่จ่ายค่าชดเชย ยกเว้นกิจการไม่มีส่วนต้องรับผิดชอบในการกระทำของบุคคลที่สามนั้น กิจการสามารถบันทึกเป็นหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมเฉพาะส่วนที่เป็นต้นทุนของกิจการเท่านั้น โดยไม่ควรนำมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องมาหักกลบลบกัน เพราะสินทรัพย์จะมีระยะเวลาที่จำกัด และมีการคิดอัตราค่าเสื่อมราคา หากนำมาหักกลบลบกันจะเป็นการหักลบยอดจำนวนเดิมซ้ำอีก

อรวรรณ กิจปราชญ์ (2558) กล่าวว่า องค์กรอาจได้รับค่าชดเชยจากบุคคลที่สาม บริษัทประกันภัย องค์กรไม่ควรหักลบค่าชดเชยที่คาดว่าจะได้รับจากบุคคลที่สามกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม แต่ควรรับรู้เป็นรายการสินทรัพย์แยกต่างหาก เว้นแต่องค์กรจะมีสิทธิตามกฎหมายให้นำมาหักลบกันได้ หากองค์กรแสดงจำนวนที่หักลบเนื่องจากสิทธิตามกฎหมายขององค์กรควรเปิดเผยจำนวนเงินรวมของหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมและค่าชดเชยด้วย โดยปกติองค์กรจะรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมตามความรับผิดชอบเบื้องต้นทั้งหมดแต่ถ้าบุคคลที่สามไม่จ่ายชดเชยให้องค์กรไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ องค์กรต้องบันทึกหนี้สินเต็มทั้งจำนวนยกเว้นกรณีที่องค์กรไม่ต้องรับผิดชอบในส่วนของบุคคลที่สาม

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2.1 ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ

พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ (2558) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจและสิ่งแวดล้อมขององค์กร โดยดำเนินการภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการองค์กรที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกองค์กร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ (2555) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึงการที่องค์กรไม่เอาเปรียบบุคคลอื่นในสังคม ไม่ว่าจะเป็ใคร ในเวลาใด โดยหลักการของความรับผิดชอบต่อสังคมไม่สนับสนุนให้องค์กรเติบโตอย่างรีบเร่ง และไม่แสวงหากำไรโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดต่อผู้อื่น โดยความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นเป็นเครื่องมือการบริหารองค์กรที่เชื่อว่าจะช่วยให้องค์กรเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

โสภณ พรโชคชัย (2555) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง หน้าที่ที่องค์กรต้องปฏิบัติต่อสังคม ในฐานะหน่วยงานที่อยู่ภายใต้กฎหมาย จรรยาบรรณและมาตรฐานทางวิชาชีพ

คณะกรรมการกลุ่มความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนามาตรฐานการเรียนการสอนและการวิจัยด้านบริหารธุรกิจแห่งประเทศไทย (2555) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ หมายถึง การประกอบกิจการด้วยความดูแลใส่ใจต่อผู้มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ตลอดจนมีธรรมาภิบาล เป็นเครื่องกำกับให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและยุติธรรม มีความตระหนักถึงผลกระทบทางลบต่อ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยพร้อมจะแก้ไขเพื่อลดผลกระทบ ดังกล่าวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการให้เกิดการดำเนินกิจการเป็นการสร้างความสำเร็จและประโยชน์สุข อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทุกเวทีการค้า ซึ่งจะเป็นผลดีต่อความยั่งยืนของกิจการ ผู้มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างแท้จริงสำหรับผู้มีส่วนได้เสียของกิจการ ซึ่งไม่ใช่แค่เจ้าของกิจการและผู้ถือหุ้นเท่านั้น คำว่ามีส่วนได้เสียนี้รวมถึงพนักงาน ชุมชน สังคมบริเวณที่ กิจการตั้งอยู่ รัฐบาล ลูกค้า หรือใครก็ตามที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการและมีโอกาสสร้างผลกระทบต่อกิจการหรือได้รับผลกระทบจากกิจการ ดังนั้น ควรทำความเข้าใจว่า กิจการของเรามีใครบ้างเป็นผู้มีส่วนได้เสียทั้งในแง่บวกและแง่ลบ จึงจะสามารถดำเนินกิจการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมได้ถูกทิศทางและเกิดประสิทธิภาพความเป็นมาของความรับผิดชอบต่อสังคม

กระแสสากล

แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม เริ่มต้นจากการประชุมสุดยอดระดับโลกด้านสิ่งแวดล้อม(Earth Summit) ในปีพ.ศ. 2535 และได้มีการประกาศทิศทางใหม่ของการพัฒนาให้เป็น “การพัฒนาที่ยั่งยืน” หรือ Sustainable Development ที่ต้องคำนึงถึงปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย เช่น ปัญหาโลกร้อน ภัยพิบัติทางธรรมชาตินอกเหนือจากการคำนึงถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว ดังเช่นคำกล่าวของ Bjorn Stigson ประธานสภาธุรกิจโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (World Business Council Sustainable Development หรือ WBCSD) ที่ว่า “ธุรกิจไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ในสังคมที่ล้มเหลว” (Business cannot succeed in a society that fails.)

ในปี พ.ศ. 2542 กระแสแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมมีพัฒนาการชัดเจนมากขึ้น เมื่อนายโคฟีอันนัน เลขาธิการสหประชาชาติในเวลานั้น ได้ออกมาเรียกร้องให้องค์กรธุรกิจและกิจการต่าง ๆ ทั่วโลกแสดงความเป็นพลเมืองที่ดีของโลก (Good Global Citizenship) รวมทั้งประกาศ “The UN Global Compact” เพื่อใช้เป็นกรอบดำเนินการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับองค์กรธุรกิจ

ในปีต่อมาองค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ได้ออกแนวปฏิบัติสำหรับบริษัทข้ามชาติ (The OECD Guidelines for Multinational Enterprises) เสนอแนะให้บริษัทข้ามชาติของประเทศสมาชิก OECD นำแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมไปปฏิบัติและให้ติดต่อกับนายเฉพาะกับคู่ค้าที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมเท่านั้น

ต่อมาในการประชุม World Economic Forum ณ เมืองดาวอสประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในปี 2545 ที่ประชุมได้มีมติ (“Joint CEO Statement”) ยอมรับคุณค่าและความสำคัญของความ

รับผิดชอบต่อสังคม โดยประกาศจัดตั้ง Global Corporate Citizenship Initiative (GCCCI) ขึ้นเพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจในการนำหลักการความรับผิดชอบต่อสังคมไปปฏิบัติให้เป็นส่วนหนึ่งของภารกิจหน้าที่และกลยุทธ์ในการดำเนินกิจการเพื่อผลกำไรและการเจริญเติบโตที่ยั่งยืนของกิจการเองรวมถึงผู้มีส่วนได้เสีย สังคมและสิ่งแวดล้อม

กระแสของธุรกิจไทย

ประเทศไทยมีการรณรงค์ส่งเสริมให้กิจการทั้งภาคธุรกิจ (โดยเฉพาะบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) และกิจการที่มีใช้ภาคธุรกิจให้ประกอบกิจการด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมตามทิศทางสากลอย่างมีคุณธรรม เพื่อสร้างคุณค่าและประโยชน์สุขแก่กิจการ ผู้มีส่วนได้เสีย สังคม สิ่งแวดล้อมและประเทศชาติอย่างแท้จริง

นอกจากการประยุกต์ใช้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมตามแนวสากลที่มีแล้ว ผู้ประกอบการควรบูรณาการองค์ความรู้และภูมิปัญญาไทย อาทิปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมของศาสนาตามความเชื่อถือ คุณลักษณะของคนไทย ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ ประกอบด้วย เพื่อให้การดำเนินกิจการมีความเป็นอัตลักษณ์พิเศษเฉพาะของคนไทย คือ การปลูกฝังพนักงานให้มีสำนึกของจิตอาสาและจิตสาธารณะผ่านทางปรัชญา ค่านิยม และวัฒนธรรมของกิจการ

สิ่งเหล่านี้จะทำให้การดำเนินกิจการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมกลายเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานและชีวิตประจำวันที่ปฏิบัติจนเป็นนิสัยที่ดั่งามเปรียบเสมือนเป็นดีเอ็นเอของพนักงานและกิจการที่ส่งผลให้ความรับผิดชอบต่อสังคมย้อนกลับมาเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้มีส่วนได้เสีย สังคมและสิ่งแวดล้อมสูงสุด

การดำเนินกิจการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมตามวิถีไทยนอกจากจะสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของสังคมไทยแล้วยังจะช่วยปลูกจิตสำนึกของมนุษย์ตั้งแต่ฐานรากอันจะเป็นผลดีต่อความยั่งยืนของประชาชน กิจการ สังคม สิ่งแวดล้อมและประเทศชาติโดยรวม

การประกอบกิจการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เรื่อง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ได้พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2517 มาประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจและเข้าถึงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกิจการมากขึ้น เพราะปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้กิจการเจริญเติบโตอย่างสมดุล มั่นคง ยั่งยืน กล่าวคือ มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายในทั้ง 4 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ส่งผลให้กิจการและพนักงานสามารถพึ่งพาตนเองเป็นที่พึ่งให้แก่ผู้อื่น โดยมีการอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร รวมถึงใช้ความรู้อย่างรอบคอบ มีสติปัญญาและแบ่งปัน

มาตรฐานสากล

หน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลหลายแห่ง ได้จัดทำแนวทางการดำเนินกิจการที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมหนึ่งในนั้น คือ องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (The International Organization for Standardization หรือ ISO) ซึ่งพัฒนามาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม หรือมาตรฐาน ISO 26000 Social Responsibility และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง

ISO 26000เสนอแนะแนวทางสำหรับกิจการทุกประเภทของประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ดำเนินกิจการในทุกกระบวนการด้วยรูปแบบที่รับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้นอย่างครอบคลุมผลกระทบของกิจการที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การเคารพสิทธิมนุษยชนและผลประโยชน์ผู้มีส่วนได้เสีย เป็นต้น

ISO 26000 เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน (Guidance) ที่ให้ข้อเสนอแนะแสดงหลักการและวิธีการของความรับผิดชอบต่อสังคมที่กิจการพึงปฏิบัติซึ่งกิจการสามารถนำมาประยุกต์ด้วยความสมัครใจโดยไม่มี การตรวจสอบหรือให้การรับรองแต่อย่างใด เนื่องจากไม่ใช่ข้อกำหนด (Requirements) ดังนั้น กิจการจะไม่สามารถขอการรับรองได้เหมือนกับมาตรฐานในรูปแบบอื่น

2.2.2 ความสำคัญและประโยชน์จากความรับผิดชอบต่อสังคม

คณะกรรมการกลุ่มความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนามาตรฐานการเรียนการสอนและการวิจัยด้านบริหารธุรกิจแห่งประเทศไทย (2555) กล่าวว่า ความสำคัญและประโยชน์จากความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ การดำเนินกิจการให้ยั่งยืนไม่เพียงแต่หมายถึงการจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าและดำเนินงานโดยไม่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเท่านั้นแต่รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในทุก ๆ ส่วนทั้งภายในและภายนอกกิจการด้วย ดังนั้น กิจการต้องให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

ประโยชน์ต่อกิจการ

1. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการสร้างผลกำไรที่ดีที่สุด
2. ปรับปรุงความสัมพันธ์และสร้างมุมมองใหม่ๆ กับผู้มีส่วนได้เสียรวมถึงติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียที่แตกต่างกันได้ดีขึ้น
3. สร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียงที่ดีรวมทั้งส่งเสริมให้ได้รับความไว้วางใจจากสาธารณชนเพิ่มขึ้น
4. ปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง เพื่อสร้างความน่าสนใจในการลงทุนมากขึ้น
5. ปรับปรุงความน่าเชื่อถือและความเป็นธรรมของธุรกรรมต่าง ๆ ผ่านการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างรับผิดชอบ มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมและปฏิเสธการคอร์รัปชัน

6. ส่งเสริมให้เกิดการตัดสินใจเกี่ยวกับความคาดหวังของสังคมบนพื้นฐานของความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้น

7. เพิ่มโอกาสแก้ไขและลดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงต่อสังคมและความเสี่ยงอื่น ๆ

8. สร้างสรรค์ให้เกิดนวัตกรรมทั้งภายในและนอกกิจการ ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตควบคู่กับผลกำไรสูงขึ้น

9. ช่วยสร้างความประหยัดแก่ระบบการผลิต เนื่องจากการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและปริมาณของเสียที่ลดลง

10. ใช้เป็นแนวทางป้องกันหรือลดความขัดแย้งเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้บริโภค

11. สร้างความภาคภูมิใจมีส่วนร่วมและขวัญกำลังใจ รวมถึงความปลอดภัยและสุขอนามัยที่ดีให้กับพนักงานและผู้มีส่วนได้เสีย

12. ส่งผลในทางบวกต่อการสรรหา จูงใจ และรักษาพนักงานเป็นการเพิ่มขีดความสามารถด้านทรัพยากรบุคคล

2.2.3 ระดับขั้นความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (2552) ได้กำหนดหลักการรับผิดชอบต่อสังคมที่นำมาประยุกต์ใช้กับองค์กรธุรกิจ แบ่งเป็น 4 ขั้น ได้แก่

ขั้นที่1 ข้อกำหนดทางกฎหมาย หมายถึง การที่องค์กรมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่2 ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หมายถึงการที่องค์กรคำนึงถึงความสามารถที่ทำให้องค์กรอยู่รอดและการจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้น ซึ่งองค์กรต้องมีการตรวจสอบอยู่อย่างเสมอว่ากำไรที่องค์กรได้รับนั้นไม่ได้มาจากการเบียดเบียนสังคม

ขั้นที่3 จรรยาบรรณทางธุรกิจ หมายถึง องค์กรสามารถสร้างกำไรให้แก่องค์กรและจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ถือหุ้นได้ในอัตราที่เหมาะสม อีกทั้งยังดูแลใส่ใจสร้างประโยชน์เพื่อตอบแทนสังคมมากขึ้น

ขั้นที่4 ความสมัครใจ หมายถึง การบริหารองค์กรควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อสังคมด้วยความสมัครใจขององค์กรเอง ไม่ได้เกิดจากการถูกเรียกร้องจากสังคม ซึ่งการดำเนินการขององค์กรนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของการมุ่งเน้นในการหาประโยชน์ให้แก่สังคมเป็นสำคัญ

2.2.4 แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (2552) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่

1. การกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กร

หลักการ การกำกับดูแลกิจการทำให้องค์กรเกิดการปฏิบัติงานอย่างรู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อสังคมในการดำเนินงานอย่างโปร่งใส เท่าเทียม มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งช่วยให้องค์กรมีความน่าเชื่อถือและสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กร

แนวปฏิบัติ ปฏิบัติตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่ออกโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยหลักการดังกล่าวจะได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กร

2. การประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรมขององค์กร

หลักการ

การประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและทำให้ผู้เกี่ยวข้องเชื่อมั่นในองค์กร ซึ่งส่งผลดีในระยะยาวต่อองค์กร โดยองค์กรควรดำเนินองค์กรด้วยความเป็นธรรม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ที่จะได้มาโดยไม่ถูกต้อง

แนวปฏิบัติ

เลี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง แต่หากเกิดความขัดแย้งขึ้นให้ไกล่เกลี่ยด้วยความเป็นธรรมและเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญอย่างครบถ้วน โปร่งใส และจัดให้มีระบบที่สามารถตรวจสอบได้อย่างทันเวลา มีกระบวนการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม

3. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

หลักการ

สินค้าและบริการขององค์กรไม่ควรก่อให้เกิดความเสียหายหรือความอันตรายต่อผู้บริโภค โดยองค์กรควรมีการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานของสินค้าและบริการให้อยู่ในระดับสากลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สินค้าและบริการนั้นเป็นส่วนช่วยในการช่วยเหลือสังคม

แนวปฏิบัติ

ผลิตสินค้าและบริการที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และมีกระบวนการหรือระบบในการเรียกคืนสินค้าและบริการที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค ให้ข้อมูลที่ถูกต้องเพียงพอและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค มีการพัฒนาสินค้าและบริการขององค์กรให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อองค์กรและสังคม

4. การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม

หลักการ

ชุมชนและสังคมที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร องค์กรควรมีการจัดกิจกรรมทางสังคมและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสังคมที่อาจได้รับผลกระทบจากกระบวนการต่าง ๆ ขององค์กร อีกทั้งองค์กรต้องคิดวิธีที่จะลดและหยุดผลกระทบดังกล่าวนี้ที่มีผลในทางลบต่อชุมชน

แนวปฏิบัติ

สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมอาสาที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน รักษาสภาพแวดล้อมให้ชุมชนน่าอยู่อย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนให้ชุมชนมีระบบสาธารณสุขที่เพียงพอและครบถ้วน

5. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

หลักการ

การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการเติบโตของเศรษฐกิจ ส่งผลให้มีการบริโภคทรัพยากรธรรมชาติอย่างมหาศาล และยังก่อให้เกิดมลภาวะ ซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะโลกร้อน ทำให้ระบบนิเวศน์ได้รับผลกระทบ ดังนั้น องค์กรมีหน้าที่ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรโดยการกำจัดปัญหาสิ่งแวดล้อม

แนวปฏิบัติ

จัดให้มีระบบการบริหารงานสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินการดังกล่าว รวมทั้งศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประเด็นของสิ่งแวดล้อม มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่มีมาตรฐานไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดปริมาณมลพิษและมีการบำบัดมลพิษก่อนปล่อยสู่ธรรมชาติ ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการณรงค์ให้ช่วยกันประหยัดพลังงาน ส่งเสริมให้ผู้บริโภคตระหนักถึงการก่อให้เกิดมลภาวะหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2.3 ความรู้ทั่วไปของอุตสาหกรรมสิ่งทอ

2.3.1 นิยามของอุตสาหกรรมสิ่งทอ (สำนักเศรษฐกิจอุตสาหกรรม)

“อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม” เป็นอุตสาหกรรมที่มีการเชื่อมโยงอย่างครบวงจร ตั้งแต่ อุตสาหกรรมต้นน้ำถึงปลายน้ำ คือมีการผลิตเส้นใย ปั่นด้าย ทอผ้าและถักผ้า ฟอกย้อม พิมพ์ แต่งสำเร็จ และตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย

2.3.2 ประเภทของอุตสาหกรรมสิ่งทอ (สำนักเศรษฐกิจอุตสาหกรรม)

สถานภาพการผลิต

1. การผลิตเส้นใย

การผลิตเส้นใยนับเป็นจุดเริ่มต้นของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งจะสามารถจำแนกการผลิตได้เป็น 2 ประเภทหลัก คือการผลิตเส้นใยธรรมชาติและการผลิตเส้นใยสังเคราะห์ โดยส่วนใหญ่ผู้ประกอบการผลิตเส้นใยในไทยจะเป็นการผลิตเส้นใยสังเคราะห์เป็นหลักลักษณะของโรงงาน เหล่านี้จะเป็นโรงงานขนาดใหญ่ มีกำลังการผลิตสูงและต้องอาศัยเทคโนโลยีเป็นหลักในการผลิต ใช้เงินลงทุนค่อนข้างมาก ดังนั้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงเป็นบริษัทข้ามชาติหรือเป็นการร่วมทุนกันระหว่าง ผู้ประกอบการไทยและชาวต่างชาติ

สำหรับวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเส้นใยสังเคราะห์ก็คือ โพลีเมอร์ที่ได้จากการสังเคราะห์สารเคมีในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ฟังก์ชันการนำเข้าเป็นหลักส่วนการผลิตเส้นใยธรรมชาติมักจะเป็นผู้ประกอบการรายย่อยหรือการวิจัยและพัฒนาสินค้าต้นแบบมากกว่าการผลิตเพื่อภาคอุตสาหกรรม เพราะส่วนใหญ่จะนำเข้ามาในรูปแบบของเส้นใยฝ้าย และเข้าสู่กระบวนการผลิตเส้นด้ายมากกว่าการนำเข้าฝ้ายแล้วผลิตเป็นเส้นใยฝ้ายภายในประเทศดังนั้นการผลิตเส้นใยธรรมชาติมักเป็นการผลิตโดยอาศัยวัตถุดิบตามธรรมชาติที่มีอยู่ในประเทศและพัฒนาเป็นสินค้าต้นแบบหรือเป็นการขายในท้องถิ่น เพื่อตลาดเฉพาะกลุ่ม เช่น การผลิตเส้นใยไหม การผลิตเส้นใยกล้วย การผลิตเส้นใยตับปะรด เป็นต้น สำหรับอุตสาหกรรมการผลิตเส้นใย (สังเคราะห์) ในปัจจุบัน มีจำนวนโรงงาน 16 โรงเป็นโรงงานขนาดใหญ่และมีกำลังการผลิตสูงมีจำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมประมาณ 14,100 คนถือเป็นอุตสาหกรรมสำคัญ เป็นจุดเริ่มต้นของการผลิตวัตถุดิบเพื่อนำไปผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปต่อไป มีแนวโน้มของความต้องการเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนาเส้นใยอย่างจริงจัง เพื่อผลิตเส้นใยให้ได้คุณสมบัติตามที่ลูกค้าต้องการและสอดคล้องกับประโยชน์ที่จะนำไปใช้

2. การผลิตเส้นด้าย

การผลิตเส้นด้ายเป็นขั้นตอนการผลิตต่อจากการผลิตเส้นใย แบ่งการผลิตเส้นด้าย ได้ 2 แบบตามวัตถุดิบที่ใช้คือ การผลิตเส้นด้ายธรรมชาติและเส้นด้ายสังเคราะห์แต่หากจำแนกตามขนาดของวัตถุดิบที่ใช้นั้นจะแบ่งเป็นเส้นด้ายปั่น (Spun Yarn) ซึ่งผลิตจากเส้นใยสั้น (Staple Fiber) และเส้นด้ายชนิดใยยาว (Filament Yarn) ซึ่งผลิตจากเส้นใยยาว (Filament) โรงงานอุตสาหกรรมการผลิตเส้นด้ายมีจำนวน 152 โรง และมีแรงงาน 60,300 คน ซึ่งหากเทียบกับแรงงานทั้งอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจะพบว่าแรงงานในการผลิตเส้นด้ายมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 6 ของแรงงานทั้งอุตสาหกรรม

3. การผลิตผ้าผืน

เป็นการนำเอาเส้นด้ายมาทำการถักหรือทอให้เป็นผ้าผืนสามารถแบ่งการผลิตผ้าผืนได้เป็น 2 ประเภทคือการผลิตผ้าผืนด้วยการทอ และการผลิตผ้าผืนด้วยการถัก รูปแบบของ

อุตสาหกรรมการผลิตผ้าผืนนี้ต้องพึ่งพาทั้งเทคโนโลยีและแรงงานควบคู่ไปด้วย ผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่ยังใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรในการผลิตที่ไม่ทันสมัยนักมีโรงงานขนาดสถานประกอบการตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงโรงงานขนาดใหญ่ รวมทั้งสิ้น 1,340 โรง และแรงงาน 115,820 คน คิดเป็นร้อยละ 11 ของจำนวนแรงงานทั้งอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

4. การฟอก ย้อม พิมพ์ลาย และตกแต่งสำเร็จ

เป็นกระบวนการผลิตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผ้าผืนได้มาก เพราะหลังจากกระบวนการผลิตผ้าผืนแล้วจำเป็นต้องนำมาทำการปรับแต่งผ้าผืนให้ได้คุณสมบัติตามที่ผู้บริโภคต้องการซึ่งเริ่มต้นจากขั้นตอนการเตรียม (Pretreatment) การย้อมสี (Dyeing) การพิมพ์ลายบนลงผ้าผืน (Printing) ไปจนถึงการตกแต่งสำเร็จเพื่อสร้างคุณสมบัติให้ผ้าผืนเพิ่มเติมทั้งในด้านของความสวยงาม เช่น การขัดมัน การตะกุดขน เป็นต้น หรือในด้านของประโยชน์การใช้งาน เช่น การเพิ่มขั้นตอนบางกระบวนการ เพื่อป้องกันแบคทีเรีย เป็นต้น ทำให้อุตสาหกรรมนี้ต้องอาศัยทั้งความสามารถในการผลิตและการออกแบบสร้างสรรค์สีสันทันและลายผ้าให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า และเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม เพราะอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มต้องใช้ผ้าผืนที่ผ่านการฟอก ย้อม พิมพ์ลายและตกแต่งสำเร็จสำหรับการผลิตต่อไป ดังนั้น การผลิตผ้าผืนทั้งสีสันทันและลวดลายต้องมีความสอดคล้องกับกระแสแฟชั่นด้วย จำนวนโรงงานในอุตสาหกรรมนี้มีทั้งสิ้น 401 โรง และแรงงาน 46,200 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ของจำนวนแรงงานทั้งอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

5. การผลิตเครื่องนุ่งห่ม

เป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำของสิ่งทอที่นำเอาสิ่งทอมาแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูป คือเครื่องนุ่งห่มที่ใช้ในการสวมใส่ร่างกาย รูปแบบของการผลิตเครื่องนุ่งห่มนั้นจะแตกต่างกับสิ่งทอ โดยจะอาศัยแรงงานในการผลิตเป็นหลักมากกว่าการพึ่งพาเทคโนโลยีเพราะเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเครื่องนุ่งห่มเป็นเครื่องจักรเย็บผ้าทั่วไป ไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีระดับสูง แต่ต้องใช้แรงงานที่มีฝีมือและทักษะในการผลิตเครื่องนุ่งห่มที่มีความประณีตปัจจุบันผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนี้มีการกระจายตัวอยู่ทั้งในผู้ประกอบการขนาดเล็กจนถึงผู้ประกอบการขนาดใหญ่ที่พยายามสร้างตราสินค้าเป็นของตัวเอง รวมทั้งสิ้น 2,476 โรง และแรงงาน 812,800 คน คิดเป็นร้อยละ 78 ของแรงงานทั้งหมดในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

6. การผลิตเคหะสิ่งทอและสินค้าสิ่งทออื่น ๆ

เคหะสิ่งทอ (Home Textile) เป็นสิ่งทอที่เน้นประโยชน์เพื่อการใช้สอยและตกแต่งภายในบ้านเรือนที่พักอาศัยประกอบไปด้วยสินค้าหลากหลายประเภท อาทิ พรมปูพื้นและตกแต่งผนังผ้าห่ม ผ้าม่าน ผ้าที่ใช้ในห้องนอน ห้องน้ำ รวมไปถึงห้องครัว อาทิ ผ้าปูที่นอน หมอน ผ้าคลุมเตียง ผ้าม่าน ผ้าปูโต๊ะ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางสาววรรณวิไล ปัญญาวิชา (2559) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินด้านการรับรู้ ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการรับรู้ค่าชดเชยกับความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติกไทย โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ฝ่ายบัญชีและการเงิน สมุห์บัญชี และผู้จัดการทั่วไปของกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติกไทย จำนวน 350 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัย ได้แก่ สถิติพื้นฐานเบื้องต้น โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่าง ตัวแปรและการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมในองค์ประกอบด้านการวัดมูลค่าและแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ด้านการรับรู้หนี้สิน ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการรับรู้ค่าชดเชย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติกไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) แต่การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติกไทย

พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2558) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบกับคุณภาพการเปิดเผย ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่ ปี 2550–2554 ใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เป็นตัวแบบในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ คุณภาพ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย ความสามารถในการแข่งขัน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ อายุการดำเนินงาน กลุ่มอุตสาหกรรมและขนาดของกิจการเป็นตัวแปรควบคุม (Control Variable) ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการแข่งขัน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าการแข่งขันที่สูงขึ้น ทำให้มีการเปิดเผยข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อมมากขึ้นตามไปด้วย ส่วนตัวแปรอื่นซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ และอายุการดำเนินงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่าขนาดของบริษัท มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่าบริษัท

ขนาดเล็ก สำหรับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมแยกเป็นรายการหลักกลุ่มทรัพยากรมีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านกฎหมายและรายงานเกี่ยวกับความยั่งยืนมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่นกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีคุณภาพการเปิดเผยรายการด้านนโยบายของบริษัทมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ส่วนกลุ่มบริการมีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีและการเงินที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น

มาลินี สายก้อน และณัฐนันท์ จิตติยาปราโมทย์ (2560) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบระหว่างมิติของความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตที่ได้รับการรับรอง ISO 14001 ในประเทศไทยโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชี/ผู้จัดการฝ่ายบัญชีของธุรกิจได้รับการตอบกลับจำนวน 138 ราย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่ามิติด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรมและด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคมของความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจมีผลกระทบเชิงบวกต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของธุรกิจ แต่ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติต่องานอย่างเป็นธรรมมีผลกระทบเชิงลบต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของธุรกิจ

นางสาวศศิ ดิษณะ (2558) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม และการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูล ผลกระทบของการควบคุมภายในต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในรายงานประจำปีระหว่างปี พ.ศ.2555-2557 กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 235 บริษัท ผลการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายในเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง มีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุด ส่วนการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ด้านข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายในด้านกิจกรรมการควบคุม มีปริมาณการเปิดเผยข้อมูลน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม ด้านการวิจัยและพัฒนา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่ากิจการ เพียงด้านเดียวจากทั้งหมด 6 ด้าน ส่วนการควบคุมภายใน พบว่า การควบคุมภายในด้านความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงลบกับมูลค่ากิจการ เพียงด้านเดียวจากทั้งหมด 5 ด้าน และพบว่าขนาดของกิจการประเภทของผู้สอบบัญชี และกลุ่มของอุตสาหกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม การควบคุมภายใน และมูลค่ากิจการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณณ กิจปราชญ์ (2558) รายงานการวิจัยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารจำนวน 29 ท่าน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1)การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอกมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่กฎหมาย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจและด้านการคืนกำไรสู่สังคม 2)การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม 3)การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจ 4)การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเลื่อมใสศรัทธา 5)การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเลื่อมใสและศรัทธา

จิรภัทร คงสังข์ (2551) ได้ศึกษาถึงการประยุกต์ใช้แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการบัญชี เพื่อสิ่งแวดล้อมขององค์กรสหประชาชาติ และบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยพบว่า ผู้บริหารและนักบัญชีของบริษัทมีความรู้ทางด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อมน้อย รู้เพียงแต่ว่ากิจการของตนนั้นทำลายสิ่งแวดล้อม และทุกฝ่ายก็เห็นด้วยเป็นเสียงเดียวกันว่า กิจการของตนควรมีการจัดการด้านบัญชีที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อม และต้องสามารถที่เผยแพร่รูปแบบความคิดเรื่องการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมต่อสังคมได้ แต่ควรจะให้หน่วยงานของรัฐเข้ามาช่วย และประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำบัญชีสิ่งแวดล้อมนั้น ผู้บริหารเห็นว่า จะนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อพัฒนาขบวนการผลิตต่อไป

เบ็ญจวรรณ ชาติจอหอ (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการค้ากับดูแลกิจการที่ดี ความเชื่อมั่นต่องบการเงิน และภาพลักษณ์ ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีจดทะเบียน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการกำกับดูแลบริษัทที่ดีโดยรวมและเป็นรายได้ อยู่ในระดับมาก เช่น ด้านการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นด้วยความสามารถเสมอภาคกัน ด้านการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และด้านความรับผิดชอบของคณะกรรมการ มีความคิดเห็นด้านเกี่ยวกับการมีความเชื่อมั่นต่องบการเงิน โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับมาก ได้แก่ด้านการเปิดเผยข้อมูลของงบการเงินด้านรูปแบบการนำเสนอของงบการเงิน และด้านกระบวนการจัดทำงบการเงิน และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความคล่องตัวในการบริหารงาน ด้านความเชื่อมโยงและศรัทธา และด้านความเชื่อถือและยอมรับ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีที่มีทุนจดทะเบียน และจำนวนพนักงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อมโยงและศรัทธา ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความคล่องตัวในการบริหารงานแตกต่างกัน บุคคลภายนอกนั้น จะทำให้สังคมของโรงงานโดยรอบจะไม่มึมลภาวะเกิดขึ้น

ปิยะวรรณ ยางคำ (2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมธุรกิจกับความสำเร็จของการบัญชีสิ่งแวดล้อมของธุรกิจสิ่งแวดล้อมผู้ผลิตพลาสติกในประเทศไทย พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีสถานประกอบการตั้งอยู่ภายนอกนิคมอุตสาหกรรม และมีช่องทางการจัดจำหน่ายของกิจการผลิตเพื่อขยายในประเทศไทย มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีจริยธรรมธุรกิจกับความสำเร็จของการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก กล่าวโดยสรุป จริยธรรมธุรกิจมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบกับความสำเร็จของการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีจริยธรรมธุรกิจ เพื่อนำไปยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลต่อผลการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิภาพผลสูงสุด

วัชรียา สุขสีล (2548) ได้ศึกษาผลกระทบของความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อยและบริษัทข้ามชาติของไทย พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือด้านมนุษยชน ด้านจริยธรรม ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์ อยู่ในระดับมาก โดยแต่ละด้านมีข้อที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการปฏิบัติต่อพนักงาน โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ผู้ประกอบการที่มีรูปแบบธุรกิจ จำนวนขอเงินจดทะเบียน จำนวนพนักงานและระยะเวลาในการเปิดดำเนินการแตกต่างกัน ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมและการปรับปรุงองค์กรไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) ความ

รับผิดชอบต่อสังคมด้านกฎหมายและด้านเศรษฐศาสตร์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อการปรับปรุงองค์กร 2) ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านมนุษยศาสตร์ และด้านจริยธรรม ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อการปรับปรุงองค์กร 3) การปรับปรุงองค์กรด้านลูกค้าและด้านกระบวนการภายในองค์กร มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน

จักรพันธ์ จินดาวงศ์ (2547) ได้ศึกษาถึงแนวทางการปฏิบัติและแนวโน้มทางการบัญชีการเงินและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมประเภทที่มีผลกระทบโดยตรงหรือมีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า การปฏิบัติงานบัญชีการเงินสิ่งแวดล้อมนั้นมีแนวโน้มที่เพิ่มเติมขึ้น ส่วนการเปิดเผยสารสนเทศที่พบมากที่สุดคือ เชิงปริมาณและการเงิน กลุ่มตัวอย่างกล่าวว่าเป็นการยุ่งยากที่จะนำบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ และพบปัญหาด้านการกำหนดมูลค่าและการจัดประเภทการบัญชี เนื่องจากยังไม่มีมาตรฐานสำหรับการบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ บัณฑิตนอกองค์กรที่มีผลต่อการเปิดเผยสารสนเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากที่สุดคือ ทัศนคติและการกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและการได้รับใบรับรอง ISO 14000 นั้นเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเปิดเผยสารสนเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม แต่ก็มีกลุ่มตัวอย่างบางรายทำด้วยความสมัครใจ

มาตรี เลิศสกุลเจริญ (2547) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดนนทบุรี จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารของธุรกิจมีความเห็นด้วยกับแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมด้านเศรษฐกิจ จริยธรรม กฎหมาย และการใช้ดุลยพินิจทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก และมีความเห็นต่อการจัดกิจกรรมและบริการที่แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อสังคมทั้ง 6 ด้านคือ ด้านสิ่งแวดล้อมสิทธิผู้บริโภค สุขภาพอนาคต และวัฒนธรรมนั้นในระดับมาก และมีความเห็นในด้านการศึกษาและพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจนั้นคือ ผู้บริหารองค์กรธุรกิจ ต้องมีการกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ และมีการจัดกิจกรรมตามความต้องการของลูกค้า อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม สร้างความเชื่อถือให้กับลูกค้าและชุมชน

พจน์ วีรสุทธากร (2543) ได้ศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้ การบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมสำหรับธุรกิจอุตสาหกรรม ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน พบว่า นักบริหารนักบัญชีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นไปได้น้อยที่องค์กรธุรกิจ จะจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมเนื่องจากเป็นเรื่องใหญ่ และยังไม่มียกเลิกใครให้ความสำคัญอย่างจริงจัง และถ้าหากคู่แข่งไม่ได้มีการจัดทำแล้วกิจการเองก็ไม่เต็มใจที่จะจัดทำยกเว้นแต่จะมีกฎหมายบังคับ นอกจากนี้ ได้บอกถึงประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับจากการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของกิจการ ซึ่งประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับ ได้แก่ การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อลูกค้า ทำให้เกิดความ

จงรักภักดีในธุรกิจ เชื่อมมั่นในกิจการและสินค้าที่จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลาดสีเขียวซึ่งเน้นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้องค์กรปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ผู้ถือหุ้นจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะว่าแนวโน้มของผลกระทบต่อต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมนั้นอาจจะมีผลกระทบต่อผลตอบแทนต่อการลงทุนของกิจการ สามารถนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมต่อสังคมได้ โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อกิจการ และใช้พิจารณาเพื่อปรับปรุงการผลิต และการดำเนินงานให้ดีขึ้น ทำให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ได้คุ้มค่ามากขึ้น ช่วยลดค่าใช้จ่ายของกิจการในระยะยาว

ชคญา ผูกฤษ (2543) ได้ศึกษาการบัญชีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับกรณีของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ในจังหวัดลำปาง พบว่า โรงงานไฟฟ้าแม่เมาะ เป็นธุรกิจผลิตไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิงในการผลิต ซึ่งการเผาไหม้ถ่านหินลิกไนต์ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาตินั้นทำให้เกิดของเสียจากการผลิตซึ่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง การจัดการสิ่งแวดล้อมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับองค์กรทำให้มีค่าใช้จ่ายสิ่งแวดล้อมเป็นจำนวนมากซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 8 ประเภท ได้แก่ การติดตั้งเครื่องกำจัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์และผลเสียหายเนื่องจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียจากการผลิต เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมโดยโรงไฟฟ้า ประชาสัมพันธ์และโฆษณาเผยแพร่กิจกรรมสิ่งแวดล้อมที่รับผิดชอบต่อสังคม ค่าใช้จ่ายในการวิเคราะห์ถ่านหินและน้ำทิ้งจากการผลิต การก่อสร้างสถานีตรวจวัดอากาศ 12 จุดในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาระบบกำจัดฝุ่น ทั้งนี้ ในปัจจุบันโรงไฟฟ้าแม่เมาะยังไม่มีวิธีการปฏิบัติทางบัญชีในเรื่อง ดังกล่าวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จากการศึกษาแนวคิดการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมกับกรณี โรงไฟฟ้าแม่เมาะ พบว่า หากมีการนำหลักเกณฑ์เบาะ แนวคิดการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้กับรายการสิ่งแวดล้อมและวิธีปฏิบัติทางบัญชี ในปัจจุบันของโรงไฟฟ้าแม่เมาะอาจส่งผลให้ภาพลักษณ์ขององค์กรในสายตาผู้บริโภค โภคและประชาชนทั่วไปดีขึ้น เป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรกับชุมชน ทำให้ การพัฒนาเทคโนโลยีกับการรักษาสิ่งแวดล้อมดำเนินไปอย่างสอดคล้องและกลมกลืน

สุพาดา สิริกุดตา (2556) ได้ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจเพื่อชุมชน รัฐบาล พนักงาน ลูกจ้างและเจ้าของเงินทุน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการฝ่ายการบัญชี/ผู้จัดการฝ่ายการบัญชีของบริษัทจดทะเบียน จำนวน 211 บริษัท สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีอิทธิพลต่อนโยบายการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุดได้แก่ กรรมการผู้จัดการ รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารทุกระดับ/ฝ่าย การรายงานเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด ได้แก่ด้านผลิตภัณฑ์และการบริการ

รองลงมาคือด้านสิ่งแวดล้อมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีในระดับปานกลาง ประเภทธุรกิจของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนแตกต่างกันมการเปิดเผยข้อมูลการบัญชี ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจเพื่อชุมชน เพื่อพนักงานแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 บริษัทที่จดทะเบียนที่มีนโยบายระบุเป็นลายลักษณ์อักษร ในการเปิดเผยข้อมูลแตกต่างกันมการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจโดยรวม และเพื่อชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

Trotman and Bradley (1981) ได้ศึกษาการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจจากรายงานประจำปี ศ.ศ.1978 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออสเตรเลียในหัวข้อเรื่องพนักงานความเกี่ยวข้องกับชุมชน สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยของสินค้าและทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งพบว่า มีเพียง 83 บริษัท (ร้อยละ 40) ที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ ยังได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ ปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วยขนาดบริษัท ความเสี่ยงที่เป็นระบบ ข้อจำกัดของสังคม และระดับการตัดสินใจของผู้บริหาร ปัจจัยนี้ได้นำมากำหนดเป็นสมมติฐานเพื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ ซึ่งผลการศึกษารูปว่าขนาดของ บริษัท (วัดจากจำนวนสินทรัพย์รวมและรายได้รวม) มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ โดยมีบริษัทขนาดใหญ่มีการเปิดเผยมากกว่าบริษัทขนาดเล็กและจำนวนการเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ โดยมีบริษัทขนาดใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก และจำนวนการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับข้อจำกัดของ สังคมส่วนจำนวนการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจกับความเสี่ยงที่เป็นระบบมีความสัมพันธ์เชิงบวกแต่มีนัยสำคัญต่ำ

Canadian Institute of Chartered Accountants (1992) ได้ทำการวิจัยและได้ผลการวิจัยในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไว้ดังนี้

1. จำนวนค่าใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อมของแต่ละงวดบัญชีและลักษณะของค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทในการป้องกันหรือบำบัดสิ่งแวดล้อม
2. จำนวนเงินลงทุนในโครงการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
3. จำนวนหนี้สินด้านสภาพแวดล้อมและรายจ่ายรอดัดบัญชีหากทั้งสองรายการมีแสดงในงบการเงินด้วยยอดสุทธิก็ควรเปิดเผยจำนวนเงินขึ้นต่ำไว้
4. เปิดเผยลักษณะของรายการที่มีความไม่แน่นอนว่าอาจจะเกิดความเสียหายหรือเป็นหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นด้านสิ่งแวดล้อม
5. ภาระผูกพันที่ต้องจ่ายในอนาคตที่สำคัญ

6. หากไม่มีการบันทึกค่าใช้จ่ายในการบำบัดสภาพแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตไว้ในงบการเงินอันเนื่องมาจากไม่สามารถประมาณจำนวนเงินได้อย่างสมเหตุสมผลก็ให้เปิดเผยด้านลักษณะค่าใช้จ่ายและเหตุผลที่ไม่มีการบันทึกบัญชีและระยะเวลาที่คาดว่าจะเกิดค่าใช้จ่ายขึ้นไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

7. เนื่องจากผลเสียหายจากสภาพแวดล้อมเป็นความเสี่ยงอย่างหนึ่งในการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นจึงควรมีการเปิดเผยข้อมูลเอาไว้รายงาน เช่น รายงานประจำปีด้วยข้อมูลที่สำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่ควรเปิดเผย

8. หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงว่าบริษัทจะเกิดค่าใช้จ่ายขึ้นเนื่องจากแรงกดดันของสังคมหรือกฎหมายที่กำลังจะออกมาบังคับใช้ก็ควรจะมีการเปิดเผยข้อมูลนี้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

Klein, Jill and Dawer Niraj (2004) ได้ศึกษาเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ที่คุณค่าที่ดีจากความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทส่งผลต่อการลงความเห็นของผู้บริโภคในสถานการณ์ความวิกฤตที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต วิธีการศึกษาในงานวิจัย 2 เรื่องที่ใช้วิธีการเชิงทดลองเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทมาก่อนแล้วที่มีต่อกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภค ผู้วิจัยได้ตรวจสอบว่าการลงความเห็นที่ได้รับอิทธิพลจากความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทนั้นขยายผลกระทบของวิกฤตที่เป็นอันตรายต่อผลผลิตที่มีต่อการประเมินเครื่องหมายการค้าโดยผู้บริโภคหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า งานวิจัยที่ 1 สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ งานวิจัยที่ 2 แนะนำสภาพของขอบเขตเรื่องผลการศึกษางานวิจัยที่ 1 ซึ่งแสดงว่า ผลของการเผยแพร่เฉพาะในผู้บริโภคที่มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทเท่านั้น

ข้อค้นพบจึงเน้นไปที่บทบาทความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในด้านพฤติกรรมกรบริโภค ซึ่งมีความซับซ้อนมากกว่าที่เคยมีแนวความคิดมาก่อน

ตารางที่ 1 สรุปผลการศึกษาดัชนีที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัย/หัวข้อวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
วรรณวิไล ปัญญาวิชา (2559) “ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม”	1. ด้านการวัดมูลค่า 2. ด้านการรับรู้หนี้สิน 3. ด้านสิ่งแวดล้อม 4. ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	1. ด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ผู้วิจัย/หัวข้อวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2558) “ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”	1. ความสามารถในการแข่งขัน 2. สภาพคล่องตัว 3. อายุดำเนินการ	1. การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม
มาลินี สายก้อน และณัฐนันท์ จิตติยาปราโมทย์ (2560) “เพื่อทดสอบผลกระทบระหว่างมิติของความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม”	1. ด้านการร่วมมือพัฒนาชุมชนและสังคม	1. ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน และการปฏิบัติต่องานอย่างเป็นธรรม
ศศิ ดิษณะ (2558) “การศึกษาการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมและการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์”	1. ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	1. ด้านข้อมูลทางการเงิน
พจน์ วิรสุทธากร (2543) “ได้ศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้การบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมสำหรับธุรกิจอุตสาหกรรม”	1. ด้านสิ่งแวดล้อมต่อสังคม	1. บัญชีสิ่งแวดล้อมและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของกิจการ ซึ่งประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ผู้วิจัย/หัวข้อวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
อรวรรณ กิจปราชญ์ (2558) “เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชี สิ่งแวดล้อม กับ ความรับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กร”	1. ด้านการรับรู้ค่าชดเชย 2. ด้านมูลค่า 3. ด้านการรับรู้หนี้สิน 4. ด้านการเปิดเผย	1. การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชี
เบญจวรรณ ชาติจอหอ (2550) “ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี ความเชื่อมั่นต่องบการเงิน และภาพลักษณ์”	1. ด้านการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นด้วยความสามารถ 2. ด้านการเปิดเผยข้อมูลความโปร่งใส 3. ด้านความรับผิดชอบต่อ	1. ด้านการเปิดเผยข้อมูลของงบการเงินด้านรูปแบบเสนอของงบการเงิน
วัชรียา สุขศีล (2548) “ได้ศึกษาผลกระทบของความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อยและบริษัทข้ามชาติของไทย”	1. ด้านมนุษยชน 2. ด้านจริยธรรม 3. ด้านกฎหมาย 4. ด้านเศรษฐศาสตร์	1. ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านกฎหมายและเศรษฐศาสตร์ 2. ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านมนุษยศาสตร์ 3. การปรับปรุงองค์กรด้านลูกค้าและกระบวนการภายในองค์กร
มาตรี เลิศสกุลเจริญ (2547) “ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดนนทบุรี”	1. ด้านเศรษฐกิจ 2. ด้านจริยธรรม 3. ด้านกฎหมาย	1. มีการกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมข้อความที่รับผิดชอบต่อแต่ละด้าน
สุพาดา สิริกุดตา (2556) “ได้ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจเพื่อชุมชน รัฐบาล พนักงาน ลูกค้าและเจ้าของเงินทุน”	1. ค่าร้อยละ 2. ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์	1. การบริการ รองลงมาคือด้านสิ่งแวดล้อมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในการเปิดเผยข้อมูลการบัญชี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ผู้วิจัย/หัวข้อวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
Trotman and Bradley (1981) “ศึกษาการเปิดเผยความ รับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ จากรายงานประจำปี ศ.ศ.1978 ของบริษัทที่จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์ออสเตรเลีย”	1. สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย ของสินค้าและทรัพยากรมนุษย์	1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ จำนวนการเปิดเผยข้อมูลความ รับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ
Klein, Jill anf Dawer Niraj (2004) “ได้ศึกษาเพื่อ ตรวจสอบความเป็นไปได้ที่คุณ ความดีจากความรับผิดชอบต่อ สังคมของบริษัทส่งผลต่อ การลงความเห็นของผู้บริโภค ในสถานการณ์ความวิกฤตที่ เป็นอันตรายต่อผลผลิต”	1. รับผิดชอบต่อสังคมของ บริษัทมาก่อนแล้วที่มีต่อกลุ่ม ตัวอย่างผู้บริโภค	1. ผู้บริโภคที่มีความสำนึกใน ความรับผิดชอบต่อสังคมของ บริษัทเท่านั้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ว่า เรื่อง ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นการศึกษาในเชิงพรรณนาและเชิงสถิติ โดยผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลมาทำการศึกษาและวิเคราะห์ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
- 3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population)

คือ นักบัญชี ผู้บริหารฝ่ายบัญชี ผู้บริหารระดับสูงของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 1,947 แห่ง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2562 สืบค้น ณ วันที่ 21 มีนาคม 2563) ซึ่งแสดงได้ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงประชากรกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ประชากร (แห่ง)
กรุงเทพมหานคร	563
นครปฐม	268
นนทบุรี	67
สมุทรสาคร	476
สมุทรปราการ	462
ฉะเชิงเทรา	37

ตารางที่ 2 (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร (แห่ง)
ปทุมธานี	74
รวม	1,947

ที่มา: กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2562 สืบค้น ณ วันที่ 21 มีนาคม 2563

การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการเปิดตารางของ Taro Yamane (1967 อ้างใน ศิริพงษ์ พุทธิพันธ์. 2553: 203) ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 332 แห่ง

3.1.2 การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Probability Samplings)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้หลักการคำนวณของ Taro Yamane (1967 อ้างใน ศิริพงษ์ พุทธิพันธ์. 2553: 203) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังสูตรคำนวณต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n คือ จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e คือ ค่าความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยการศึกษาครั้งนี้ กำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{1,947}{1 + 1,947 (.05)^2} \\ &= 331.83 \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีเท่ากับ 332 แห่ง

ผู้ศึกษาได้ทำการแจกแจงตามขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 332 ตัวอย่าง การเลือกตัวอย่าง จะใช้การเลือกประเภทตามความน่าจะเป็น (Probability Samplings) โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Samplings) โดยการเลือกจะทำการแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอแต่ละจังหวัดก่อน แล้วจึงดำเนินการเลือกอุตสาหกรรมสิ่งทอแต่ละจังหวัดมาเป็น

กลุ่มตัวอย่าง โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างในแต่ละจังหวัด โดยใช้วิธีแบบเป็นสัดส่วนกับขนาดของกลุ่ม (Proportionate) ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงกลุ่มตัวอย่างกลุ่มศิลปหัตถกรรมที่อยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ประชากร (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)
กรุงเทพมหานคร	563	$563 \times 332 / 1,947 = 96$
นครปฐม	268	$268 \times 332 / 1,947 = 46$
นนทบุรี	67	$67 \times 332 / 1,947 = 11$
สมุทรสาคร	476	$476 \times 332 / 1,947 = 81$
สมุทรปราการ	462	$462 \times 332 / 1,947 = 79$
ฉะเชิงเทรา	37	$37 \times 332 / 1,947 = 6$
ปทุมธานี	74	$74 \times 332 / 1,947 = 13$
รวม	1,947	332

ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้บริษัทที่เป็นตัวแทน จำนวน 332 แห่ง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ศึกษาโครงสร้างแบบสอบถามผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบทดสอบจะได้มีความชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยยิ่งขึ้น

4. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความในแบบสอบถาม ทั้งด้านเนื้อหาและความเข้าใจ การใช้ภาษา เพื่อขอคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม ให้อ่านแล้วเข้าใจง่าย ชัดเจน และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

3.2.2 ลักษณะของแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สำหรับในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ ได้แก่ รูปแบบธุรกิจ ระยะเวลาดำเนินงาน จำนวนทุนจดทะเบียน รางวัล/ประกาศนียบัตร ทางด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมที่องค์กรเคยได้รับ การเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการรับรู้ค่าชดเชย ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อม มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาระดับผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อม แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

จะได้เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชี
 ดั้งแวดล้อมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชี
 ดั้งแวดล้อมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชี
 ดั้งแวดล้อมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชี
 ดั้งแวดล้อมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อผลกระทบของเปิดเผยข้อมูลทางบัญชี
 ดั้งแวดล้อมในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้าน
 การกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน ด้าน
 การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตรวัด
 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน มีเกณฑ์การให้
 คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับปาน
 กลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับ
 น้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับ
 น้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาระดับปัจจัยที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

จะได้เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อิสระ

3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้สถิติดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามในแบบสอบถามตามตรง

จุดมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ จากการศึกษาจึงปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงต่อไป

2. นำแบบประเมิน IOC เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ในการพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุม และการสอดคล้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2553)

3. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) แล้ว ไปแจกกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบจำนวนผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีเก็บแบบสอบถามผ่าน Google Form
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับการตอบรับ เลือกแบบสอบถามที่มีความครบถ้วน
4. ทำการดึงข้อมูลจาก Google เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์
5. นำข้อมูลที่ได้มาไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้มาครบเต็มจำนวนร้อยละ 100
2. ลงรหัส (Coding) คือการลงลำดับของแบบสอบถาม การลงค่าตามข้อ และกลุ่มของแบบสอบถามสำหรับประมวลผล
3. ประมวลผลข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติที่ได้มาวิเคราะห์ ตรวจสอบและอธิบายในระดับนัยสำคัญของตัวแปรและพหุคูณสมมติฐาน โดยการตีความจากผลที่ได้ประมวลออกมาจากตัวแปรที่ได้ทำการทดสอบ

5. นำผลการอธิบาย จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติมาทำการวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎี และพิจารณาด้วยเหตุผล มาช่วยสรุปแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน รูปแบบธุรกิจ ระยะเวลาดำเนินงาน จำนวนทุนจดทะเบียน การได้รับรางวัล/ประกาศนียบัตร การเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อบรรยายระดับผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้เกณฑ์วัดไว้ 5 ระดับและแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

มากที่สุด	ช่วงของค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	ระดับคะแนน 5
มาก	ช่วงของค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	ระดับคะแนน 4
ปานกลาง	ช่วงของค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	ระดับคะแนน 3
น้อย	ช่วงของค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	ระดับคะแนน 2
น้อยที่สุด	ช่วงของค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	ระดับคะแนน 1

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่ออธิบายผลการวิเคราะห์ความมีอิทธิพลของตัวแปรผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ
- 4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม
- 4.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม
- 4.4 การทดสอบสมมติฐาน
- 4.5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 332 คน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงานปัจจุบัน และรายได้ต่อเดือน แสดงผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตาราง แสดงเป็นจำนวน และค่าร้อยละ รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4-8 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	138	41.57
หญิง	194	58.43
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน (ร้อยละ 58.43) รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน 138 คน (ร้อยละ 41.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	103	31.02
31-40 ปี	148	44.58
41-50 ปี	54	16.27
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	27	8.13
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 148 คน (ร้อยละ 44.58) รองลงมา มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 103 คน (ร้อยละ 31.02) มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 54 คน (ร้อยละ 16.27) และน้อยที่สุด มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 27 คน (ร้อยละ 8.13) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	1.20
ปริญญาตรี	262	78.92
ปริญญาโท	58	17.47
ปริญญาเอก	8	2.41
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 262 คน (ร้อยละ 78.92) รองลงมา มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 58 คน (ร้อยละ 17.47) มีระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.41) และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.20) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ตำแหน่งงานในปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารระดับสูง	28	8.43
ผู้จัดการฝ่ายบัญชี	72	21.69

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตำแหน่งงานในปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักบัญชี	232	69.88
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานนักบัญชี จำนวน 232 คน (ร้อยละ 69.88) รองลงมา มีตำแหน่งงานผู้จัดการฝ่ายบัญชี จำนวน 72 คน (ร้อยละ 21.69) และน้อยที่สุด มีตำแหน่งงานกรรมการผู้จัดการ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 8.43) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30,000 บาท	199	59.94
30,001 – 40,000 บาท	75	22.59
40,001 – 50,000 บาท	41	12.35
มากกว่า 50,000 บาท	17	5.12
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท จำนวน 199 คน (ร้อยละ 59.94) รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 75 คน (ร้อยละ 22.59) รายได้ต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 41 คน (ร้อยละ 12.35) และ น้อยที่สุด มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท จำนวน 17 คน (ร้อยละ 5.12) ตามลำดับ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ จำนวน 332 คน ได้แก่ รูปแบบธุรกิจ ระยะเวลาดำเนินการ ทุนจดทะเบียน การได้รับรางวัล/ประกาศนียบัตรด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี แสดงผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางแสดงเป็นจำนวน และค่าร้อยละ รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 9 - 13 ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน และร้อยละขององค์กรธุรกิจ จำแนกรูปแบบธุรกิจ

รูปแบบธุรกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ห้างหุ้นส่วน	124	37.35
บริษัทจำกัด	196	59.04
บริษัทมหาชน	12	3.61
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบธุรกิจบริษัทจำกัด จำนวน 196 คน (ร้อยละ 59.04) รองลงมา มีรูปแบบธุรกิจห้างหุ้นส่วน จำนวน 124 คน (ร้อยละ 37.35) และน้อยที่สุด มีรูปแบบธุรกิจบริษัทมหาชน จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.61) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน และร้อยละขององค์กรธุรกิจ จำแนกตามระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	154	46.39
5 – 10 ปี	81	24.40
11 – 15 ปี	68	20.48
มากกว่า 15 ปี	29	8.73
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำเนินการต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 154 คน (ร้อยละ 46.39) รองลงมา มีระยะเวลาดำเนินการ 5 – 10 ปี จำนวน 81 คน (ร้อยละ 24.40) มีระยะเวลาดำเนินการ 11 – 15 ปี จำนวน 68 คน (ร้อยละ 20.48) และน้อยที่สุด มีระยะเวลาดำเนินการมากกว่า 15 ปี จำนวน 29 คน (ร้อยละ 8.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน และร้อยละขององค์กรธุรกิจ จำแนกตามทุนจดทะเบียน

ทุนจดทะเบียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 50 ล้านบาท	323	97.29
51 – 100 ล้านบาท	4	1.21
101 – 200 ล้านบาท	3	0.90

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ทุนจดทะเบียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากกว่า 200 ล้านบาท	2	0.60
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 50 ล้านบาท จำนวน 323 คน (ร้อยละ 97.29) รองลงมา มีทุนจดทะเบียน 51–100 ล้านบาท จำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.21) มีทุนจดทะเบียน 101–200 ล้านบาท จำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.90) และน้อยที่สุด มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 200 ล้านบาท จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน และร้อยละขององค์กรธุรกิจ จำแนกตามการได้รับรางวัล/ประกาศนียบัตร ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

การได้รับรางวัล/ประกาศนียบัตร ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	30	9.04
ไม่เคย	302	90.94
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับรางวัล/ประกาศนียบัตรด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 302 คน (ร้อยละ 90.94) และพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยได้รับรางวัล/ประกาศนียบัตรด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 30 คน (ร้อยละ 9.04) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงจำนวน และร้อยละขององค์กรธุรกิจ จำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี

การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	68	20.48
ไม่เคย	264	79.52
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ไม่เคยเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี จำนวน 264 คน (ร้อยละ 79.52) และพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี จำนวน 68 คน (ร้อยละ 20.48) ตามลำดับ

4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม และด้านการรับรู้ค่าชดเชย นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางแสดงเป็นค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 14-18 ดังนี้

ตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวม

การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงราคาที่เกี่ยวข้อง สิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	3.973	0.428	มาก
ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	4.063	0.469	มาก
ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม	3.889	0.471	มาก
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	4.089	0.492	มาก
รวม	4.004	0.319	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.004$, S.D. = 0.319) โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม มากที่สุดคือ ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ($\bar{X} = 4.089$, S.D. = 0.492) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.063$, S.D. = 0.469) อยู่ในระดับมาก ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงราคาที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 3.973$, S.D. = 0.428) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.889$, S.D. = 0.471) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน

ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม	4.572	0.829	มากที่สุด
2. องค์กรมีนโยบายในการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	3.919	0.643	มาก
3. องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการประมาณการรายได้และค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3.952	0.806	มาก
4. องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม	3.714	0.916	มาก
5. องค์กรมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน	3.708	0.908	มาก
รวม	3.973	0.428	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 3.973$, S.D. = 0.428) ในระดับมาก โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์กรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.572$, S.D. = 0.829) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการประมาณการรายได้และค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.952$, S.D. = 0.806) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด องค์กรมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.708$, S.D. = 0.908) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม

ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	4.563	0.654	มากที่สุด
2. องค์กรมีนโยบายในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมให้เป็นรายจ่ายฝ่ายทุน หากต้นทุนนั้นให้ประโยชน์เกิน 1 รอบบัญชี	3.969	0.712	มาก
3. องค์กรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับรู้ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	3.945	0.797	มาก
4. องค์กรสนับสนุนให้มีนโยบายการรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต	3.765	0.919	มาก
รวม	4.063	0.469	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.063$, S.D. = 0.469) ในระดับมาก โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์กรมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 4.563$, S.D. = 0.654) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรมีนโยบายในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมให้เป็นรายจ่ายฝ่ายทุน หากต้นทุนนั้นให้ประโยชน์เกิน 1 รอบบัญชี ($\bar{X} = 3.969$, S.D. = 0.712) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด องค์กรสนับสนุนให้มีนโยบายการรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต ($\bar{X} = 3.765$, S.D. = 0.919) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม

ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	3.765	0.922	มาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
2. องค์กรให้ความสำคัญในการวัดมูลค่าภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอย่างน่าเชื่อถือ	4.157	0.792	มาก
3. องค์กรให้ความสำคัญในการแยกภาระผูกพันด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและในอนาคตออกจากกันอย่างชัดเจน	3.859	0.805	มาก
4. องค์กรส่งเสริมให้มีนโยบายรับรู้ภาระผูกพันเป็นหนี้สิน เมื่อภาระผูกพันนั้นก่อให้เกิดต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน	3.777	0.935	มาก
5. องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการประมาณการค่าใช้จ่ายรวมถึงหนี้สินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น	3.895	0.899	มาก
รวม	3.889	0.471	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.889$, S.D. = 0.471) ในระดับมาก โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์กรให้ความสำคัญในการวัดมูลค่าภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอย่างน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 4.157$, S.D. = 0.792) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการประมาณการค่าใช้จ่ายรวมถึงหนี้สินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.895$, S.D. = 0.899) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด องค์กรมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 3.765$, S.D. = 0.922) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย

ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน	3.786	0.906	มาก
2. องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลการรับรู้ค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน	4.551	0.704	มากที่สุด
3. องค์กรส่งเสริมให้มีการรับรู้ค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.931	0.720	มาก
รวม	4.089	0.492	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ($\bar{X} = 4.089$, S.D. = 0.497) ในระดับมาก โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลการรับรู้ค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.551$, S.D. = 0.704) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรส่งเสริมให้มีการรับรู้ค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.931$, S.D. = 0.720) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด องค์กรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.786$, S.D. = 0.906) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

การวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางแสดงเป็นค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 19 - 24 ดังนี้

ตารางที่ 19 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม

ความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	3.971	0.454	มาก
ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม	4.009	0.463	มาก
ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน	4.006	0.422	มาก
ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	3.926	0.426	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค	3.911	0.467	มาก
รวม	3.965	0.318	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.965$, S.D. = 0.318) โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.009$, S.D. = 0.467) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 4.006$, S.D. = 0.422) อยู่ในระดับมาก ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ($\bar{X} = 3.971$, S.D. = 0.454) อยู่ในระดับมาก ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.926$, S.D. = 0.426) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ($\bar{X} = 3.911$, S.D. = 0.467) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
1. องค์กรมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าจะดำเนินธุรกิจอย่างมี จรรยาบรรณ	3.873	0.874	มาก
2. องค์กรมีการจัดการระบบการดำเนินงานอย่างโปร่งใส	3.834	0.889	มาก
4. องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตรง ตามความต้องการของผู้บริโภค	4.127	0.842	มาก
5. องค์กรมีการกำกับดูแลกิจการอย่างเคร่งครัด เป็นไปตาม มาตรฐานและข้อบังคับตามที่ กสท. กำหนด	3.940	0.817	มาก
รวม	3.971	0.454	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.971$, S.D. = 0.454) โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ($\bar{X} = 4.127$, S.D. = 0.842) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์กรมีการดำเนินงานที่ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.081$, S.D. = 0.877) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรมีการจัดการระบบการดำเนินงานอย่างโปร่งใส ($\bar{X} = 3.834$, S.D. = 0.889) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม

ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. องค์กรมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานของสินค้าและบริการ	3.840	0.959	มาก
2. องค์กรมีการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการด้วยราคาที่เป็นธรรม	4.545	0.722	มากที่สุด
3. องค์กรให้ผลตอบแทนที่เหมาะสมแก่พนักงาน โดยสอดคล้องกับผลดำเนินงาน	3.883	0.713	มาก
4. องค์กรมุ่งมั่นที่จะเติบโตอย่างมั่นคง เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่ยั่งยืน	4.024	0.819	มาก
5. องค์กรให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.753	0.942	มาก
รวม	4.009	0.463	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.009$, S.D. = 0.463) โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรมีการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการด้วยราคาที่เป็นธรรม ($\bar{X} = 4.545$, S.D. = 0.722) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรมุ่งมั่นที่จะเติบโตอย่างมั่นคง เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.024$, S.D. = 0.819) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.753$, S.D. = 0.942) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 22 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน

ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
1. องค์กรมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	4.006	0.851	มาก
2. องค์กรสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่เยาวชน	3.864	0.931	มาก
3. องค์กรมีการช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น การเสริมสร้างอาชีพ เป็นต้น	3.756	0.938	มาก
4. องค์กรมีการปลูกจิตสำนึกให้บุคคลทั้งในและนอกองค์กรช่วยเหลือพัฒนาชุมชนและสังคม	4.527	0.739	มากที่สุด
5. องค์กรมีการปรับปรุง บำรุงรักษาและบำบัดสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี	3.877	0.725	มาก
รวม	4.006	0.422	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.006$, S.D. = 0.422) โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรมีการปลูกจิตสำนึกให้บุคคลทั้งในและนอกองค์กรช่วยเหลือพัฒนาชุมชนและสังคม ($\bar{X} = 4.527$, S.D. = 0.739) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.006$, S.D. = 0.851) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรมีการช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น การเสริมสร้างอาชีพ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.756$, S.D. = 0.738) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 23 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
1. องค์กรมีนโยบายให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับบุคคลทั้งในและนอกองค์กร	3.804	0.873	มาก
2. องค์กรมีนโยบายรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การลดโลกร้อน เป็นต้น	3.642	0.975	มาก

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
3. องค์กรมีนโยบายให้ใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	3.771	0.947	มาก
4. องค์กรมีการจัดการกระบวนการขายสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	4.518	0.727	มากที่สุด
5. องค์กรมีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร	3.895	0.732	มาก
รวม	3.926	0.426	มาก

จากตารางที่ 23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.926$, S.D. = 0.426) โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรมีการจัดการกระบวนการขายสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.518$, S.D. = 0.727) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรมีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ($\bar{X} = 3.895$, S.D. = 0.732) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรมีนโยบายรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การลดโลกร้อน เป็นต้น ($\bar{X} = 3.642$, S.D. = 0.975) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. องค์กรมีการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน	3.916	0.840	มาก
2. องค์กรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงต่อผู้บริโภค	3.681	0.930	มาก
3. องค์กรช่องทางเพื่อให้ผู้บริโภคแสดงความคิดเห็น หรือ สอบถาม	3.846	0.902	มาก
4. องค์กรมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค	4.178	0.901	มาก

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค	\bar{X}	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
5. องค์กรมีการสนับสนุนให้มีการขายสินค้าและบริการใน ราคาที่มีความเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ	3.937	0.826	มาก
รวม	3.911	0.467	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.911$, S.D. = 0.467) โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค ($\bar{X} = 4.178$, S.D. = 0.901) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์กรมีการสนับสนุนให้มีการขายสินค้าและบริการในราคาที่มีความเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ ($\bar{X} = 3.937$, S.D. = 0.826) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงต่อผู้บริโภค ($\bar{X} = 3.681$, S.D. = 0.930) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4.5 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ตารางที่ 25 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยวิธี Enter

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.667	.258		2.592	.010		
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดง รายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบ การเงิน (X_1)	.252	.054	.237	4.655	.000*	.778	1.285
ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X_2)	.157	.048	.162	3.259	.001*	.820	1.219

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X ₃)	.164	.049	.170	3.341	.001*	.784	1.275
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X ₄)	.252	.044	.273	5.718	.000*	.887	1.127

R = 0.582, R² = 0.338, Adjusted. R² = 0.330, SE_{est} = 0.372, F = 41.794, Sig. = 0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 25 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X₁) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X₂) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X₃) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X₄) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ในระดับปานกลาง (R = 0.582) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 33.00 (Adjusted. R² = 0.330) และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.372 (SE_{est} = 0.372) โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านกำกับดูแลกิจการที่ดี คือ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (B = 0.252) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (B = 0.157) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (B = 0.164) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (B = 0.252) มีค่า Tolerance ต่ำสุดอยู่ที่ 0.778 และ VIF สูงสุดอยู่ที่ 1.285 ซึ่งไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดจึงถือว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) (กัลยา วานิชย์บัญชา และฐิตา วานิชย์บัญชา, 2558, น.352-353)

โดยสามารถเขียนอยู่ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$Y = 0.667 + 0.252 (X_1) + 0.157 (X_2) + 0.164 (X_3) + 0.252 (X_4)$$

(0.000)* (0.001)* (0.001)* (0.000)*

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = 0.237 (X_1)^* + 0.162 (X_2)^* + 0.170 (X_3)^* + 0.273 (X_4)^*$$

โดยใช้สัญลักษณ์แทนตัวแปรในสมการดังนี้

Y	หมายถึง	ความรับผิดชอบทางสังคม ด้านกำกับดูแลกิจการที่ดี
X ₁	หมายถึง	ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน
X ₂	หมายถึง	ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม
X ₃	หมายถึง	ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม
X ₄	หมายถึง	ด้านการรับรู้ค่าชดเชย

สมมติฐานที่ 2 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม

ตารางที่ 26 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม โดยวิธี Enter

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.947	.274		3.456	.001		
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X ₁)	.193	.058	.178	3.347	.001*	.778	1.285
ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X ₂)	.227	.051	.231	4.448	.000*	.820	1.219
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X ₃)	.169	.052	.172	3.253	.001*	.784	1.275
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X ₄)	.175	.047	.186	3.726	.000*	.887	1.127
R = .529, R² = 0.280, Adjusted. R² = 0.271, SE_{est} = 0.395, F = 31.714, Sig. = 0.000*							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 26 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X₁) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X₂) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X₃) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X₄) ส่งผล

กระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ในระดับปานกลาง ($R = 0.529$) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 27.10 ($\text{Adjusted. } R^2 = 0.271$) และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.395 ($\text{SE}_{\text{est}} = 0.395$) โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม คือ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($B = 0.193$) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ($B = 0.227$) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ($B = 0.169$) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย ($B = 0.175$) มีค่า Tolerance ต่ำสุดอยู่ที่ 0.778 และ VIF สูงสุดอยู่ที่ 1.285 ซึ่งไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดจึงถือว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) (กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตา วานิชย์บัญชา, 2558, น.352-353)

โดยสามารถเขียนอยู่ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$Y = 0.947 + 0.193 (X_1) + 0.227 (X_2) + 0.169 (X_3) + 0.175 (X_4)$$

(0.001)* (0.000)* (0.001)* (0.000)*

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = 0.178 (X_1)^* + 0.231 (X_2)^* + 0.172 (X_3)^* + 0.186 (X_4)^*$$

โดยใช้สัญลักษณ์แทนตัวแปรในสมการดังนี้

Y	หมายถึง	ความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม
X ₁	หมายถึง	ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน
X ₂	หมายถึง	ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม
X ₃	หมายถึง	ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม
X ₄	หมายถึง	ด้านการรับรู้ค่าชดเชย

สมมติฐานที่ 3 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน

ตารางที่ 27 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน โดยวิธี Enter

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.564	.259		6.035	.000		
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1)	.130	.054	.131	2.378	.018*	.778	1.285
ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X_2)	.089	.048	.099	1.845	.066	.820	1.219
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3)	.225	.049	.252	4.573	.000*	.784	1.275
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4)	.168	.044	.196	3.794	.000*	.887	1.127
$R = 0.474$, $R^2 = 0.224$, Adjusted. $R^2 = 0.215$, $SE_{est} = 0.374$, $F = 23.645$, Sig. = 0.000*							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 27 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X_2) ไม่ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ในระดับต่ำ ($R = 0.474$) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 21.50 (Adjusted. $R^2 = 0.215$) และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.374 ($SE_{est} = 0.374$) โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน คือ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($B = 0.130$) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ($B = 0.089$) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ($B = 0.225$) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย ($B = 0.168$) มีค่า Tolerance ต่ำสุดอยู่ที่ 0.778 และ VIF สูงสุดอยู่ที่ 1.285 ซึ่งไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดจึงถือว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) (กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตา วานิชย์บัญชา, 2558)

โดยสามารถเขียนอยู่ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$Y = 1.564 + 0.130 (X_1) + 0.089 (X_2) + 0.225 (X_3) + 0.168 (X_4)$$

$$(0.018)^* \quad (0.066)^* \quad (0.000)^* \quad (0.000)^*$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = 0.131 (X_1)^* + 0.099 (X_2)^* + 0.252 (X_3)^* + 0.196 (X_4)^*$$

โดยใช้สัญลักษณ์แทนตัวแปรในสมการดังนี้

Y	หมายถึง	ความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน
X ₁	หมายถึง	ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน
X ₂	หมายถึง	ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม
X ₃	หมายถึง	ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม
X ₄	หมายถึง	ด้านการรับรู้ค่าชดเชย

สมมติฐานที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 28 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยวิธี Enter

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.681	.267		6.303	.000		
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X ₁)	.114	.056	.114	2.031	.043*	.778	1.285
ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X ₂)	.089	.050	.098	1.793	.074	.820	1.219
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X ₃)	.245	.051	.271	4.839	.000*	.784	1.275
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X ₄)	.117	.046	.135	2.557	.011*	.887	1.127
R = 0.441, R² = 0.194, Adjusted. R² = 0.185, SE_{est} = 0.385, F = 19.722, Sig. = 0.000*							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 28 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X_2) ไม่ส่งผลต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ในระดับต่ำ ($R = 0.441$) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 18.50 (Adjusted. $R^2 = 0.185$) และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.385 ($SE_{est} = 0.385$) โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบทางด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม คือ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($B = 0.114$) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ($B = 0.089$) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ($B = 0.245$) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย ($B = 0.117$) มีค่า Tolerance ต่ำสุดอยู่ที่ 0.778 และ VIF สูงสุดอยู่ที่ 1.285 ซึ่งไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดจึงถือว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) (กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตา วานิชย์บัญชา, 2558, น.352-353)

โดยสามารถเขียนอยู่ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$Y = 1.681 + 0.114 (X_1) + 0.089 (X_2) + 0.245 (X_3) + 0.117 (X_4)$$

$$(0.043)^* \quad (0.074)^* \quad (0.000)^* \quad (0.011)^*$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = 0.114 (X_1)^* + 0.098 (X_2)^* + 0.271 (X_3)^* + 0.135 (X_4)^*$$

โดยใช้สัญลักษณ์แทนตัวแปรในสมการดังนี้

Y	หมายถึง	ความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
X_1	หมายถึง	ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน
X_2	หมายถึง	ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม
X_3	หมายถึง	ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม
X_4	หมายถึง	ด้านการรับรู้ค่าชดเชย

สมมติฐานที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อความ
รับผิดชอบทางสังคม ด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

ตารางที่ 29 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อ
เชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค โดยวิธี Enter

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.505	.288		5.227	.000		
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดง รายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบ การเงิน (X_1)	.052	.061	.048	.861	.390	.778	1.285
ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X_2)	.057	.054	.057	1.059	.291	.820	1.219
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3)	.364	.055	.367	6.651	.000*	.784	1.275
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4)	.135	.049	.142	2.747	.006*	.887	1.127
$R = 0.468, R^2 = 0.219, \text{Adjusted. } R^2 = 0.210, SE_{est} = 0.415, F = 22.956, \text{Sig.} = 0.000^*$							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 29 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการรับรู้
หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบต่อความ
รับผิดชอบต่อสังคม ด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนการ
เปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1) และด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X_2) ไม่ส่งผลกระทบต่อความ
รับผิดชอบต่อสังคม ด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ในระดับต่ำ ($R = 0.468$ มีอำนาจในการพยากรณ์
ร้อยละ 21.00 (Adjusted. $R^2 = 0.210$) และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.415 ($SE_{est} =$
0.415) โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการรับผิดชอบต่อ
ผู้บริโภค คือ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($B = 0.052$)
ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ($B = 0.057$) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ($B = 0.364$) และ
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ($B = 0.135$) มีค่า Tolerance ต่ำสุดอยู่ที่ 0.778 และ VIF สูงสุดอยู่ที่ 1.285 ซึ่ง

ไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดจึงถือว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) (กัญญา วาณิชย์บัญชา และจิตา วาณิชย์บัญชา, 2558, น.352-353)

โดยสามารถเขียนอยู่ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$Y = 1.505 + 0.052 (X_1) + 0.057 (X_2) + 0.364 (X_3) + 0.135 (X_4)$$

(0.390) (0.291) (0.000)* (0.006)*

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = 0.048 (X_1) + 0.057 (X_2) + 0.367 (X_3)^* + 0.142 (X_4)^*$$

โดยใช้สัญลักษณ์แทนตัวแปรในสมการดังนี้

Y	หมายถึง	ความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค
X ₁	หมายถึง	ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน
X ₂	หมายถึง	ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม
X ₃	หมายถึง	ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม
X ₄	หมายถึง	ด้านการรับรู้ค่าชดเชย

สมมติฐานที่ 6 การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม

ตารางที่ 30 แสดงการทดสอบสมมติฐานการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม โดยวิธี Enter

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.273	.161		7.899	.000		
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X ₁)	.148	.034	.199	4.371	.000*	.778	1.285
ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X ₂)	.124	.030	.183	4.120	.000*	.820	1.219

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ตัวแปร	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X3)	.234	.031	.346	7.624	.000*	.784	1.275
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X4)	.169	.028	.262	6.143	.000*	.887	1.127

R = 0.687, R² = 0.472, Adjusted. R² = 0.466, SE_{est} = 0.232, F = 73.101, Sig. = 0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 30 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X₁) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X₂) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X₃) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X₄) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ในระดับปานกลาง (R = 0.687) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 46.60 (Adjusted. R² = 0.466) และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.232 (SE_{est} = 0.232) โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม คือ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (B = 0.148) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (B = 0.124) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (B = 0.234) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (B = 0.169) มีค่า Tolerance ต่ำสุดอยู่ที่ 0.778 และ VIF สูงสุดอยู่ที่ 1.285 ซึ่งไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดจึงถือว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) (กัลยา วานิชย์บัญชา และฐิตา วานิชย์บัญชา, 2558, น.352-353)

โดยสามารถเขียนอยู่ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$Y = 1.273 + 0.148 (X_1) + 0.124 (X_2) + 0.234 (X_3) + 0.169 (X_4)$$

(0.000)* (0.000)* (0.000)* (0.000)*

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = 0.199 (X_1)^* + 0.183 (X_2)^* + 0.346 (X_3)^* + 0.262 (X_4)^*$$

โดยใช้สัญลักษณ์แทนตัวแปรในสมการดังนี้

Y หมายถึง ความรับผิดชอบทางสังคม โดยภาพรวม

X_1 หมายถึง ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน

X_2 หมายถึง ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม

X_3 หมายถึง ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม

X_4 หมายถึง ด้านการรับรู้ค่าชดเชย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” จากผลการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน (ร้อยละ 58.43) มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 148 คน (ร้อยละ 44.58) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 262 คน (ร้อยละ 78.92) ตำแหน่งงานนักบัญชี จำนวน 249 คน (ร้อยละ 69.88) มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท จำนวน 199 คน (ร้อยละ 59.94)

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบธุรกิจบริษัทจำกัด จำนวน 196 คน (ร้อยละ 59.04) มีระยะเวลาดำเนินการต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 154 คน (ร้อยละ 46.39) มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 50 ล้านบาท จำนวน 323 คน (ร้อยละ 97.29) และพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับรางวัล/ประกาศนียบัตรด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 302 คน (ร้อยละ 90.96) และส่วนใหญ่ไม่เคยเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี จำนวน 264 คน (ร้อยละ 79.52)

5.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.004$, S.D. = 0.319) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการ

แสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 3.973$, S.D. = 0.428) ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์กรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.572$, S.D. = 0.829) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการประมาณการรายได้และค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.952$, S.D. = 0.806) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด องค์กรมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.708$, S.D. = 0.908) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.063$, S.D. = 0.469) ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์กรมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 4.563$, S.D. = 0.654) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรมีนโยบายในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมให้เป็นรายจ่ายฝ่ายทุน หากต้นทุนนั้นให้ประโยชน์เกิน 1 รอบบัญชี ($\bar{X} = 3.969$, S.D. = 0.712) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด องค์กรสนับสนุนให้มีนโยบายการรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต ($\bar{X} = 3.765$, S.D. = 0.919) ตามลำดับ

3) ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.889$, S.D. = 0.471) ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์กรให้ความสำคัญในการวัดมูลค่าภาระผูกพันที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 4.157$, S.D. = 0.792) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการประมาณการค่าใช้จ่ายรวมถึงหนี้สินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.895$, S.D. = 0.899) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด องค์กรมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 3.765$, S.D. = 0.922) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ($\bar{X} = 4.089$, S.D. = 0.497) ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลการรับรู้ค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.551$, S.D. = 0.704) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรส่งเสริมให้มีการรับรู้ค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.931$, S.D. = 0.720) อยู่ในระดับมาก และน้อยขององค์กรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.786$, S.D. = 0.906) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

5.1.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.965$, S.D. = 0.318) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า

1) ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.971$, S.D. = 0.454) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ($\bar{X} = 4.127$, S.D. = 0.842) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์กรมีการดำเนินงานที่ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.081$, S.D. = 0.877) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรมีการจัดการระบบการดำเนินงานอย่างโปร่งใส ($\bar{X} = 3.834$, S.D. = 0.889) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2) ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.009$, S.D. = 0.463) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรมีการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการด้วยราคาที่เป็นธรรม ($\bar{X} = 4.545$, S.D. = 0.722) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรมุ่งมั่นที่จะเติบโตอย่างมั่นคง เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.024$, S.D. = 0.819) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.753$, S.D. = 0.942) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3) ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.006$, S.D. = 0.422) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรมีการปลูกจิตสำนึกให้บุคคลทั้งในและนอกองค์กรช่วยเหลือพัฒนาชุมชนและสังคม ($\bar{X} = 4.527$, S.D. = 0.739) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ องค์กรมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.006$, S.D. = 0.851) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรมีการช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น การเสริมสร้างอาชีพ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.756$, S.D. = 0.738) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4) ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.926$, S.D. = 0.426) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรมีการจัดการกระบวนการขายสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.518$, S.D. = 0.727) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์กรมีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ($\bar{X} = 3.895$, S.D. = 0.732) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรมีนโยบายรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การลดโลกร้อน เป็นต้น ($\bar{X} = 3.642$, S.D. = 0.975) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

5) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.911$, S.D. = 0.467) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มากที่สุดคือ องค์กรมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค ($\bar{X} = 4.178$, S.D. = 0.901) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ องค์กรมีการสนับสนุนให้มีการขายสินค้าและบริการในราคาที่มีความเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ ($\bar{X} = 3.937$, S.D. = 0.826) อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ องค์กรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงต่อผู้บริโภค ($\bar{X} = 3.681$, S.D. = 0.930) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

5.1.5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

1) การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X_2) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X_2) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3) การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (X_2) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4) การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5) การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6) การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยในเรื่อง “ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 332 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.43 มีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 44.58 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 78.92 ตำแหน่งงานนักบัญชี ร้อยละ 69.88 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท ร้อยละ 59.94 และพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบธุรกิจบริษัทจำกัด ร้อยละ 59.04 มีระยะเวลาดำเนินการต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 46.39 มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 50 ล้านบาท ร้อยละ 97.29 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับรางวัล/ประกาศนียบัตรด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละ 90.94 และไม่เคยเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี ร้อยละ 79.52 ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้ออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. การเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.004$, S.D. = 0.319) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญในเรื่องการรับรู้ค่าชดเชย การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงราคาที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน และด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อองค์กรที่มีต่อสังคม โดยการดำเนินธุรกิจสิ่งทออาจส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม เป็นการแสดงถึงการมีความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในการจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านอธิบายได้ดังนี้

1.1 ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 3.973$, S.D. = 0.428) ในระดับมากหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมในเรื่องการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน เนื่องจากรายการดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ทางบัญชีและเข้าหลักเกณฑ์การรับรู้รายการที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน

1.2 ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.063$, S.D. = 0.469) ในระดับมาก หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมในเรื่องการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม เนื่องจากรายการต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นรายการสินทรัพย์ของกิจการซึ่งเป็นผลมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมมีสาเหตุมาจากการก่อมลพิษทางสิ่งแวดล้อมแก่บุคคลที่สาม โดยจะต้องเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการ

1.3 ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.889$, S.D. = 0.471) ในระดับมาก หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมในเรื่องการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม เนื่องจากหนี้สินสิ่งแวดล้อมเป็นภาระผูกพันของกิจการควรรับรู้เป็นหนี้สินสิ่งแวดล้อม หากภาระผูกพันที่เกิดจากการกระทำของกิจการที่ทำให้กิจการต้องปฏิบัติตามภาระผูกพันนั้น ก็จะก่อให้เกิดต้นทุนเป็นต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการ

1.4 ด้านการรับรู้ค่าชดเชย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ($\bar{X} = 4.089$, S.D. = 0.497) ในระดับมาก หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมในเรื่องการรับรู้ค่าชดเชย เนื่องจากการรับรู้ค่าชดเชยเป็นการรับรู้รายได้สินทรัพย์ที่ได้รับค่าชดเชยจากบุคคลที่สาม เช่น บริษัทประกันภัย เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบในขั้นต้นของกิจการที่ได้สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.965$, S.D. = 0.318) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้ความสำคัญในเรื่องการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม การร่วมพัฒนาชุมชน การกำกับดูแลกิจการที่ดี การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค เนื่องจากความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการดำเนินกิจการภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี โดยมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะความรับผิดชอบต่อสังคมไม่เพียงสร้างผลประโยชน์แก่องค์กรเท่านั้น แต่ชุมชน มูลนิธิ หรือบุคคลอื่น ๆ ก็จะได้รับประโยชน์ไปด้วย

2.1 ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.971$, S.D. = 0.454) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้ความสำคัญในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี เนื่องจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีแสดงให้เห็นถึงการมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นเครื่องมือเพิ่มมูลค่าและส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนของกิจการ

2.2 ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.009$, S.D. = 0.463) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้ความสำคัญในเรื่องการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม เนื่องจากการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรมเป็นแนวการดำเนินธุรกิจที่อาศัยความมีจริยธรรมของกิจการที่แสดงถึงความมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกิจการอื่น ๆ โดยธุรกรรมที่เป็นธรรมต้องเกิดจากการที่คู่ค้าเข้าร่วมดำเนินธุรกิจโดยปราศจากการถูกบีบบังคับ และทั้งสองฝ่ายสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจร่วมกันได้ เพื่อการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรมช่วยสร้างบรรยากาศที่เกื้อหนุนต่อการดำเนินกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและทุกฝ่ายในที่สุด

2.3 ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.006$, S.D. = 0.422) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้ความสำคัญในเรื่องการร่วมพัฒนาชุมชน เนื่องจากการดำเนินธุรกิจด้วยการมีจิตสาธารณะเพื่อชุมชนและสังคมส่วนรวม เพราะชุมชนและสังคมที่ตั้งอยู่ติดกันหรือใกล้เคียงสถานประกอบการจะได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งตลอดจนสามารถฟื้นฟูสังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

2.4 ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.926$, S.D. = 0.426) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้ความสำคัญในเรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการดำเนินธุรกิจด้วยการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมสามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถป้องกันมลภาวะและบูรณะฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้กลับคืนมาได้ดั้งเดิม แสดงว่ากิจการที่มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีพอเท่านั้นที่จะสามารถดำเนินธุรกิจอยู่ในพื้นที่ได้

2.5 ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.911$, S.D. = 0.467) กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้ความสำคัญในเรื่องความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค เนื่องจากการดำเนินธุรกิจต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อชีวิตและสุขภาพของผู้บริโภค และมีการปกป้องข้อมูลของผู้บริโภคในเรื่องที่สมควร โดยผู้บริโภคควรมีสิทธิในการร้องเรียนและได้รับความคุ้มครองในเรื่องค่าชดเชยในกรณีที่ผู้บริโภคได้รับสินค้าหรือบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน

3. สมมติฐานที่ 1 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้ต้นทุน

สิ่งแวดลอม (X_2) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดลอม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบบวกต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดลอมเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดลอมมีความสำคัญในการแข่งขันที่ใช้ต่อสู้กับสภาพแวดลอมการแข่งขันที่รุนแรงเพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงตลาด การรักษานานลูกค้าและการเพิ่มยอดขายของกิจการได้เป็นอย่างดี

4. สมมติฐานที่ 2 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดลอม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดลอมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดลอม (X_2) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดลอม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบบวกต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดลอมแสดงให้เห็นถึงการบริการจัดการที่มีประสิทธิภาพโดยให้ความสำคัญต่อการดูแลให้ลูกค้าเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อแรงงานตนเองอย่างเป็นธรรม รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดลอม รวมถึงการประกอบธุรกิจอย่างเปิดเผยโปร่งใสและไม่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างไม่เป็นธรรม

5. สมมติฐานที่ 3 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดลอม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดลอมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดลอม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบบวกต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดลอม ช่วยให้การแข่งขันการค้าเป็นไปอย่างเสรีและเป็นธรรมเคารพในทรัพย์สินของผู้อื่น รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมในห่วงโซ่ธุรกิจ และเป็นการส่งเสริมให้เกิดตระหนักถึงการเคารพสิทธิมนุษยชน และการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม อันเป็นปัจจัยในการสร้างมูลค่าเพิ่มในการดำเนินธุรกิจที่เน้นการเติบโตของกิจการควบคู่กับชุมชนและสังคม

6. สมมติฐานที่ 4 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดลอม ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดลอมในงบการเงิน (X_1) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดลอม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบบวกต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดลอม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดลอมช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและระบบนิเวศ ควบคู่ไปกับความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนของกิจการ โดยทุก ๆ กิจกรรมที่ได้ดำเนินงานจะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดลอมเป็นหลัก

7. สมมติฐานที่ 5 พบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (X_3) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (X_4) ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความรับผิดชอบทางสังคม ด้านการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมเป็นภาวะผูกพันที่เกิดจากการกระทำของกิจการที่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนการรับรู้ค่าชดเชยความเสียหายอันเนื่องมาจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเป็นค่าใช้จ่ายในการกำจัดของเสียที่ได้รับจากบุคคลที่สาม คือ บริษัทประกันภัย ซึ่งอาจมีการรับรู้เป็นรายการสินทรัพย์ ฉะนั้น กิจการจึงควรมีการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม มีการเคารพสิทธิมนุษยชน มีการดูแลเอาใจอ่อนน้อมและความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมถึงการให้ความสำคัญต่อการดำเนินการที่ทำให้เกิดความคุ้มครอง หรือบิดเบือนข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ ไม่มีการโฆษณาเกินจริง หรือละเว้นไม่กล่าวถึงข้อมูลอันสำคัญที่นำไปสู่ความเข้าใจผิด ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภครอบข้าง รวมถึงทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

ผลการศึกษา “ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผู้ศึกษาขอเสนอข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานทางบัญชีสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่าง ๆ ขององค์กร ซึ่งสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ดังนั้น ควรส่งเสริมให้กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อลดผลกระทบของสภาพแวดล้อม เป็นต้น

2. ผลการวิจัยพบว่า การเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ดังนั้น ควรส่งเสริมให้กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑลต้องเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมเพื่อให้กิจการตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมต่อสังคมจากการดำเนินธุรกิจไม่ให้มีผลกระทบใด ๆ ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในบริเวณใกล้เคียง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ หรือพื้นที่อื่น ๆ

2. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม และศึกษาปัจจัยอื่น

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. (2558). นวัตกรรมสิ่งทอสีเขียว (Eco - Innovative Textile). กรุงเทพมหานคร: กรมควบคุมมลพิษ.
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2563). สืบค้น ณ วันที่ 21 มีนาคม 2563, จาก <https://www.diw.go.th/hawk/default.php>
- คณะกรรมการกลุ่มความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนามาตรฐานการเรียนการสอนและการวิจัยด้าน บริหารธุรกิจแห่งประเทศไทย. (2555). ความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ
- จักรพันธ์ จินดาวงศ์. (2547). แนวทางปฏิบัติและแนวโน้มทางการบัญชีการเงินและการเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับแวดลอมของอุตสาหกรรมประเภทที่มีผลกระทบต่อโดยตรงหรือมีนัยสำคัญ ต่อสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรภัทร คงสังข์. (2551). การประยุกต์ใช้แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการบัญชี เพื่อสิ่งแวดล้อมของ องค์การสหประชาชาติ และบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสยาม.
- ดวงมณี โกมารทัต. (2545). การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. วารสารนักบัญชี ,48(3),70-72.
- ทัศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ความ รับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กรของธุรกิจกระดาษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจาก ฐานข้อมูลงานวิจัย ThaiLisDigital Collection.
- ชคญา ผู้กรักษ์. (2543). การบัญชีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับกรณีของโรงไฟฟ้าแม่เมาะในจังหวัด ลำปาง. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบ็ญจวรรณ ชาติจ้อหอ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับดูแลกิจการที่ดี ความเชื่อมั่นต่องบ การเงินและภาพลักษณ์องค์กร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พจน์ วีรสุทธากร. (2543). แนวทางการประยุกต์ใช้การบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมสำหรับธุรกิจ อุตสาหกรรมในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระ ปริญญา โทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิเชษฐ โสภางษ์. (2545). การเปิดเผยข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อมกรณีศึกษากลุ่มบริษัทเคมีภัณฑ์ และพลาสติก. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์. (2555). CSR กับการพัฒนาที่ยั่งยืนวารสารเศรษฐศาสตร์ สุขุขชัยธรรมาธิราช, 6(2), 1-10.
- พระมหาสุทิตย์ อากาศโร. (2555). การพัฒนาชุมชนยุคต่อ: แนวคิดและการบูรณาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข.
- พิสุทธิ เพ็ชรมนกุล. (2562). นโยบายสิ่งแวดล้อมขององค์กร: บทบาทของวิศวกรสิ่งแวดล้อม และการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: คณะวิศวกรรมศาสตร์, ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมคณะวิศวกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ยุ่น เสียววัน. (2552). CSR กับแรงงานสัมพันธ์ที่สร้างสรรค์ตามหลักมาตรฐานสากล. (อรัญญา ภักดิ์, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษาแรงงาน.
- วัชรียา สุขศีล. (2548). ผลกระทบของความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมและบริษัทข้ามชาติของไทย. (วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- วรรณวิไล ปัญญาวิชา. (2559). ความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยข้อมูลทางด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติกไทย.
- ศิริพงศ์ พงษ์พันธ์ุ. (2553). ระเบียบวิจัยสำหรับธุรกิจ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ฮาซันพรีนติ้ง.
- สุขอังคณา แถลงกันท์. (2560). นวัตกรรมอุตสาหกรรมสิ่งทอสีเขียว (Eco-Industrial Innovative Textiles). กรุงเทพมหานคร: คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2552). การบัญชีสิ่งแวดล้อม. วารสารวิชาชีพบัญชี, 5(12).
- สว่างจิต แซ่ผ่าน. (2557). การประยุกต์ใช้การบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่ได้รับ ISO 14001 ในนิคมอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การศึกษาค้นคว้าอิสระบัญชี มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นจาก ฐานข้อมูลงานวิจัย ThaiLis Digital Collection.
- สุพัตรา เงินทอง. (2552). การประยุกต์ใช้บัญชีสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา บริษัท ท็อป ฟีด มิลล์ จำกัด. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้นจาก ฐานข้อมูลงานวิจัย ThaiLis Digital Collection.
- สุทธินีย์ พุ่มผกา. (2557). ผลิตภัณฑ์สิ่งทอรักษ์โลกปลูกกระแส “แฟชั่นสีเขียว”. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2557). สืบค้นจาก <http://www.fap.or.th/>

- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). **มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 เรื่อง ประเมินการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น (ปรับปรุง 2557)**. สืบค้นจาก http://www.fap.or.th/images/column_1412565962/TAS%2037-web.pdf
- สมจิณณ์ พิสิทธิ์. (2560). **แนวทางการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)**. กรุงเทพมหานคร: การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- อภิญา วิเศษสิงห์. (2558). **การบัญชีบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- อรรวรรณ กิจปราชญ์. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อิสริย์ โชว์วิวัฒนา. (2560). **บทบาทนักบัญชี : การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม**. วารสารกรมบัญชีกลาง. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

Bibliography

- Belsley, (1991). A Guide to using the collinearity diagnostics. **Computer Science in Economics and Management**. 4, 33–50.
- Foxall, G. R., & Yani-de-Soriano, M. M. (2005). **Situational influences on consumers' attitudes and behavior**. **Journal of Business Research**, 58, 518-525.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง “ ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของ
ธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล”

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่เป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 31 ปี 31 - 40 ปี
 41 - 50 ปี มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

นักบัญชี ผู้บริหารฝ่ายบัญชี
 ผู้บริหารระดับสูง

5. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 30,000 บาท 30,001 – 40,000 บาท
 40,001 – 50,000 บาท มากกว่า 50,000 บาท

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่เป็นจริงมากที่สุด

1. รูปแบบธุรกิจ

ห้างหุ้นส่วน บริษัท จำกัด
 บริษัท มหาชน

2. ระยะเวลาดำเนินงาน

ต่ำกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี
 11 – 15 ปี มากกว่า 15 ปี

3. จำนวนทุนจดทะเบียน

- ไม่เกิน 50 ล้านบาท 51 – 100 ล้านบาท
- 101 – 200 ล้านบาท มากกว่า 200 ล้านบาท

4. องค์กรเคยได้รับรางวัล/ประกาศนียบัตร ทางด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่

- เคย ไม่เคย

5. องค์กรได้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีหรือไม่

- เปิด ไม่เปิด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงระดับเดียว ความหมายของคะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	น้อยมาก

การเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
การวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน					
1. องค์กรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม					
2. องค์กรมีนโยบายในการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน					

การเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
3. องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการประมาณการรายได้และค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม					
4. องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม					
5. องค์กรมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน					
ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม					
1. องค์กรมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน					
2. องค์กรมีนโยบายในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมให้เป็นรายจ่ายฝ่ายทุน หากต้นทุนนั้นให้ประโยชน์เกิน 1 รอบบัญชี					
3. องค์กรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับรู้ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม					
4. องค์กรสนับสนุนให้มีนโยบายการรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต					
ด้านการรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม					
1. องค์กรมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน					
2. องค์กรให้ความสำคัญในการวัดมูลค่าภาระผูกพันที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างน่าเชื่อถือ					

การเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
3. องค์กรให้ความสำคัญในการแยกภาระผูกพันด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและในอนาคตออกจากกันอย่างชัดเจน					
4. องค์กรส่งเสริมให้มีนโยบายรับรู้ภาระผูกพันเป็นหนี้สิน เมื่อภาระผูกพันนั้นก่อให้เกิดต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน					
5. องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการประมาณการค่าใช้จ่ายรวมถึงหนี้สินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น					
การรับรู้ค่าชดเชย					
1. องค์กรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน					
2. องค์กรสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลการรับรู้ค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน					
3. องค์กรส่งเสริมให้มีการรับรู้ค่าชดเชยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงระดับเดียว ความหมายของคะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยมาก

ความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี					
1. องค์กรมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าจะดำเนินธุรกิจอย่างมีจรรยาบรรณ					
2. องค์กรมีการจัดการระบบการดำเนินงานอย่างโปร่งใส					
3. องค์กรมีการดำเนินงานที่ผู้บริหาร โภคสามารถตรวจสอบได้					
4. องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตรงตามความต้องการของผู้บริโภค					
5. องค์กรมีการกำกับดูแลกิจการอย่างเคร่งครัดเป็นไปตามมาตรฐานและข้อบังคับตามที่ กตต. กำหนด					
ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม					
1. องค์กรมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานของสินค้าและบริการ					
2. องค์กรมีการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการด้วยราคาที่เป็นธรรม					
3. องค์กรให้ผลตอบแทนที่เหมาะสมแก่พนักงานโดยสอดคล้องกับผลดำเนินงาน					
4. องค์กรมุ่งมั่นที่จะเติบโตอย่างมั่นคง เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่ยั่งยืน					
5. องค์กรให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง					

ความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
ด้านการร่วมพัฒนาชุมชน					
1. องค์กรมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
2. องค์กรสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่เยาวชน					
3. องค์กรมีการช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น การเสริมสร้างอาชีพ เป็นต้น					
4. องค์กรมีการปลูกจิตสำนึกให้บุคคลทั้งในและนอกองค์กรช่วยเหลือพัฒนาชุมชนและสังคม					
5. องค์กรมีการปรับปรุง บำรุงรักษาและบำบัดสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี					
ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม					
1. องค์กรมีนโยบายให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับบุคคลทั้งในและนอกองค์กร					
2. องค์กรมีนโยบายรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การลดโลกร้อน เป็นต้น					
3. องค์กรมีนโยบายให้ใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม					
4. องค์กรมีการจัดการกระบวนการขายสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม					
5. องค์กรมีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร					
ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค					
1. องค์กรมีการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน					

ความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับความคิดเห็น				
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค					
2. องค์กรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงต่อผู้บริโภค					
3. องค์กรช่องทางเพื่อให้ผู้บริโภคแสดงความคิดเห็น หรือสอบถาม					
4. องค์กรมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค					
5. องค์กรมีการสนับสนุนให้มีการขายสินค้าและบริการในราคาที่มีความเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....ขอพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ
เครื่องมือวิจัย

ที่ คบช.0105/027

11 เมษายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ณัฐพรรณ ตันติกุล

ด้วยนักศึกษา นางสาวณัฐพัชร์ สร้อยทรัพย์ รหัสนักศึกษา 62500670 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” โดยมี อาจารย์ชลิต ผลอินทร์หอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ขอความอนุเคราะห์จาก ดร.ณัฐพรรณ ตันติกุล ผู้บริหารหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทางหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านจึงเรียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : อาจารย์ชลิต ผลอินทร์หอม (ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต)
โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

ที่ คบข.0105/027

11 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์อนุช วรรณสุทธิ์

ด้วยนักศึกษา นางสาวณัฐพัชร์ สร้อยทรัพย์ รหัสนักศึกษา 62500670 หลักสูตรบัญชี
มหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลกระทบของการ
เปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ
ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” โดยมี อาจารย์ชลิต ผลอินทร์หอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ในการนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ขอความอนุเคราะห์จาก อาจารย์อนุช วรรณสุทธิ์ ผู้จัดการฝ่าย
บัญชีและการเงิน และผู้สอบบัญชีภาษีอากร (TA) บริษัท มิตรชุบิซิโมเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด
เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ
เครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทางหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความอนุเคราะห์จากท่านจึงเรียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : อาจารย์ชลิต ผลอินทร์หอม (ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต)
โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

ที่ คบข.0105/027

11 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณโกวิท อุไรพันธ์

ด้วยนักศึกษา นางสาวณัฐพัชร์ สร้อยทรัพย์ รหัสนักศึกษา 62500670 หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังจัดทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” โดยมี อาจารย์ชลิต ผลอินทร์หอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการนี้หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก คุณโกวิท อุไรพันธ์ ผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติงาน บริษัท นิวสตีป เอเชีย จำกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทางหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านจึงเรียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

คณบดีคณะบัญชี

ผู้ประสานงาน : อาจารย์ชลิต ผลอินทร์หอม (ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต)
โทรศัพท์ 0-2579-1111 ต่อ 2374

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวณัฐพัชร์ สร้อยทรัพย์
วัน เดือน ปีเกิด	15 ตุลาคม 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2551 บัญชีบัณฑิต (บช.บ) มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ ที่ว่าการอำเภอนครชัยศรี สังกัด กรมการปกครอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	285 หมู่บ้านวังทอง ซอยเพชรเกษม77 แขวง หนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร